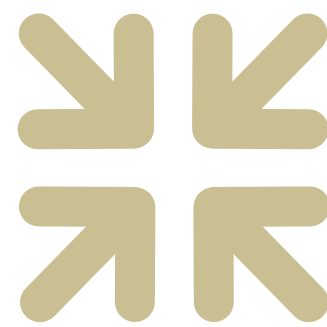

Juhlaviesti

Herättäjäjuhlat Oulussa 8.–10.7.2011

*Kulttuurikaupunki
jossa uskalletaan
tehdä myös toisin*

Sivu 8

*Oulua ei voi
ymmärtää ilman
herätysliikkeitä*

Sivu 5

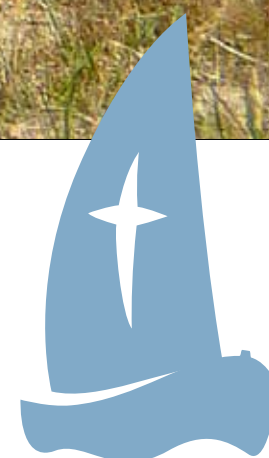
*Jo piipahtaminen
voi olla elämys*

Sivu 3

Oulun kaupunki

Anna teivon kantaa

www.oulunherattajajuhlat.fi

Juhlaviesti

Toivo kantaa herättäjäjuhille	2
Juhlat syntyvät talkoohengessä	3
Oulun neljännet herättäjäjuhlat	4
Oulua ei voi ymmärtää ilman herätysliikkeitä	5
Oulu tarjoaa jokaiselle jotakin	6
Kulttuurikaupunki jossa uskalletaan tehdä myös toisin	8
Ruokakulttuurin risteyksessä	9
Körttiläisyys huomioi arjen realiteetit	10
Urheilukeskus muuttuu juhla-alueeksi	12
Nuorten juhlilla murheet unohtuvat	14
Savupirtistä kaupungin sykkeeseen – körttiopiskelijat elävät maailmassa	15
Körttityyliä oululaisittain	16
Seppä Högmanin juurilla	17
Kirkko keskellä kylää	19
Herättäjäjuhlien talkoissa on ”mahottoman mukavaa”	20
Körtti – herännyt?	23

Juhlaviesti

Herättäjäjuhlat Oulussa 8.–10.7.2011

Oulun herättäjäjuhlien juhlaulkaisu

Julkaisija: Oulun herättäjäjuhlat

Päätoimittaja: Juhani Lavanko

Toimitussihteeri: Johanna Westerlund

Taitto: Mari Lähteenmaa

Toimituskunta: Oulun herättäjäjuhlien tiedotustoimikunta

Paino: Joutsen Media 2010

Johanna Westerlund

Juhlatoimikunnan puheenjohtaja Juhani Lavanko toivottaa kaikki lämpimästi tervetulleiksi Oulun herättäjäjuhille 8.–10.7.2011

Toivo kantaa herättäjäjuhille

Oulussa herättäjäjuhlien järjestämisestä on muodostunut perinne. Heinäkuussa 2011 järjestettävät Oulun herättäjäjuhlat ovat Suomen pohjoisimman herättäjäjuhla-alueen historiassa neljännet.

Edellisistä Oulun herättäjäjuhlista tulee kesällä 2011 kuluneeksi 28 vuotta. Tuolloin kymmentuhatlukuinen kansa kokoontuu juhlavasti Raksilan urheilukeskukseen – samaan paikkaan kuin vuoden 1983 juhlillakin.

Oulun juhlien teema ”Anna toivon kantaa” on perinteen mukaisesti johdettu Siionin virrestä. Teema löytyy **Jaakko Löytyn** virrestä 306.

Oulun herättäjäjuhlien juhlatoimikunnan puheenjohtaja **Juhani Lavanko** valaisee teeman ja sen valinnan taustaa: ”Kristillisessä toivossa painottuu kaksi näkökulmaa: toivo iankaikkisesta elämästä ja paremmasta huomista. Herännäisyyden ajatusmaailmaan kuuluu, että taivas on kokonaan Jumalan asia. Taivas on lahja. Ihminen voi tuntea kaipuuta Jumalan yhteyteen, rukoilla ja toivoa. Myös maailma on Jumalan. Meillä ei ole mitään omaa. On vain lainaksi saatua. Meidän tehtävämme on välittää ja pitää huolta maailmasta sen arvoisella tavalla. Voimme toivoa parempaa huomista.”

Lavanko näkee paremman huomisen toivossa erityisesti eettisen puolen: ”Meillä on tehtävä Jumalan taloudenhoidossa. Jos haluamme esimerkiksi hidastaa ilmastonmuutosta, meidän on oltava valmiita tekemään jotakin hidastamisen eteen. Olemme saaneet elämän lahjaksi ja vastuussa siitä, kuinka sen käytämme. Välinpitämättömyys on epäeettistä.”

Juhlateema ”Anna toivon kantaa” kuuluu Oulun herättäjäjuhilla seurapuheiden painotuksissa, ja teema vaikuttaa virsivalintoihin. ”Se laittaa myös meidät järjestäjät miettimään, mitä toivo tarkoittaa omalla kohdallamme ja miten se vaikuttaa järjestelyihin”, Lavanko lisää.

Juhlat rantautuvat Toivo-laivan kotisatamaan

Myös Oulun historiasta löytyy yhteys herättäjäjuhlien teemaan. Vuosina 1869–1871 rakennettu fregatti Toivo oli suurin Oulussa rakennetuista purjelaivoista, ja puinen alus seilasi ympäri maailman meriä aina vuoteen 1895 saakka.

Vaikka Toivo-laivaa ei enää olekaan, on meri edelleen tärkeä elementti oululaisille. Luontoympäristö on tärkeä myös Juhani Lavangolle, joka kehottaa juhluvieraista varaamaan riittävästi aikaa myös herättäjäjuhlien ulkopuolelta: ”Oulussa on monipuoliset palvelut, eloisa kulttuurielämä ja kaunis luonto, joihin kannattaa ehdottomasti tutustua. Erityisesti Ainolan puisto ja Hupisaaret, missä järjestettiin vuoden 1960 herättäjäjuhlat, ovat tutustumisen arvoisia.”

Ouluun on helppo tulla niin junalla, lentäen, bussilla kuin henkilöautollakin, ja majoitusta on tarjolla runsaasti. Oulussa kirkkoherrana työskentelevä Lavanko kulkee työmatkansa pääosin polkupyörällä. ”Oulussa välimatkat ovat lyhyet ja kaupungissa on selkeästi hahmotettava ruutukaava, mikä helpottaa liikkumista myös herättäjäjuhlien aikana.”

Oulun herättäjäjuhlien lähtökohtana on yhdessä tekemisen riemu. ”Toivon, että Oulun herättäjäjuhlat luovat toivoa Oulun seudun asukkaille ja muualta tuleville juhluvieraille. Puitteet juhlien järjestämiseksi ovat upeat. Juhlat syntyvät ihmisten luoman yhteishengen myötä!”, Lavanko toteaa toiveikkaana.

Johanna Westerlund

Juhlat syntyvät talkoohengessä

Vaikka Oulun herättäjäjuhille on vielä vuosi aikaa, ovat järjestelyt jo kovassa vauhdissa. Juhlajärjestelyt alkoivat hiljaisella tahdilla keväällä 2009, varsinainen työ käynnistettiin joulukuussa 2009 ja vauhti vain kiihtyy.

Herättäjäjuhlat ovat koko kansan tapahtuma, jotka rakentuvat tavallisten seurakuntalaisten ja herännäishenkisten ihmisten yhteistyön tuloksena. ”Tarvitsemme erilaisiin tehtäviin juhlien aikana ja ennen sitä yhteensä 1 500 talkoolaista. Kaikki, joilta löytyy yhteishenkeä juhlien rakentamiseen, ovat lämpimästi tervetulleita”, kertoo Oulun herättäjäjuhlien pääsihteeri **Riku-Matti Järvi**.

Vaikka Oulun herättäjäjuhliin on vielä vuosi aikaa, ovat järjestelyt jo hyvällä mallilla. ”Ohjelmarunko on jo olemassa ja sitä täydennetään pitkin vuotta. Lisäksi Raksilan urheilualue on varmistunut juhla- paikaksi, mistä saamme olla iloisia. Tämä tarkoittaa sitä, ettei juhlaraiden tarvitse liikkua pitkiä matkoja, vaan parkkialueet, majoitus ja juhla-alue ovat kaikki samassa paikassa”, Järvi iloitsee.

Vuotta ennen juhlaa järjestelyt hoituvat pääosin juhla varten koottujen 14 toimikunnan voimin. ”Toimikuntiin on pyydetty mukaan körttihenkisiä aktiivisia oululaisia ja kaupungin sekä Herättäjä-Yhdistyksen edustajia”, kertoo Järvi. Järjestelyt tiivistyvät keväällä 2011, jolloin viimeisimmässikin asioissa tartutaan tuumasta toimeen ja siirrytään puhelimen äärestä fyysisiin askareisiin.

Kaupunki ja seurakunta ovat tärkeitä kumppaneita

Kokonaisvastuu herättäjäjuhlien järjestämisestä on Lapualta käsin toimivalla Herättäjä-Yhdistyksellä, mutta Oulun seurakuntayhtymän rooli on juhla järjestelyissä merkittävä. ”Seurakuntayhtymä vastaa suuresta osasta käytännön järjestelyjä. Se myös tukee juhla merkittävällä rahallisella summalla. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että seurakuntien työntekijöil-

Johanna Westerlund

Herännäisyydessä korostuvat armo ja anteeksianto. Riku-Matti Järvi toivottaa kaikki tervetulleiksi armon alttarille Oulun herättäjäjuhille.

tä saadaan ammattiapua moniin käytännön toimiin”, Järvi kertoo.

Järvi korostaa, etteivät juhlat syntyisi myöskään ilman Oulun kaupungin panosta: ”Oulussa kaupungin ja seurakunnan välinen yhteistyö on sujuvaa. Voimme kiittää Oulun kaupunkia siitä, että saamme edullisesti juhla käytöön kaupungin tiloja ja alueita. Kaupunki halusi lähteä tukemaan koko kansan tapahtumaa, sillä se tuo kaupunkiin paljon matkailijoita ja tarjoaa samalla iloa myös oululaisten elämään.”

Kaupunkikulttuuri vaikuttaa järjestelyihin

Oulu on yksi Suomen suurimmista kaupungeista ja kaupunkikulttuurilla on vaikutuksensa myös juhla järjestelyihin. ”Meillä ei ole Oulussa samanlaista talkookulttuuria kuin pienemmissä pitäjissä. Tästä syystä toimikuntien kokoamiseen ja talkoolaisten saamiseen on käytettävä huomattavan paljon mielikuvitusta. Avainasemaan ovat nousseet eteenkin henkilökohtaiset suhteet”, kertoo Riku-Matti Järvi.

Varsinaisen juhla-alueen rakentaminen Raksilaan tapahtuu muutamassa päivässä, jolloin kaikki apu on tarpeen. ”Oulun lähikunnassa Lumijoella järjestetään herättäjäjuhlia edeltävänä viikonloppuna vanhoillislestadiolaisten Suviseurat. On hienoa, että Oulun seudulta löytyy hengellisiä tapahtumia monenlaisille ihmisille. Toivomme, että talkoohenkisiltä oululaisilta löytyy virtaa molempien juhlien järjestelyihin”, kertoo Järvi.

Johanna Westerlund

”Tarvitsemme erilaisiin tehtäviin juhlien aikana ja ennen sitä yhteensä 1 500 talkoolaista. Kaikki, joilta löytyy yhteishenkeä juhlien rakentamiseen, ovat lämpimästi tervetulleita.”

Jo piipahtaminen voi olla elämys

Niille, joille herännäisyys on vieras asia, herättäjäjuhlat ovat tutustumisen arvoinen kohde jo pelkästään Siionin virsien vuoksi. Vielä muutama vuosikymmen sitten kuka tahansa juhlavieraista sai aloittaa juhlakentällä lempivirtensä veisaamisen ja nähtäväksi jäi, kenen veisuuseen yhtyi eniten ääniä. Käytäntö on edelleen käytössä pienemmissä seuroissa ja veisuissa, mutta herättäjäjuhlilla Siionin virret aloitetaan kuoron johdolla.

Siionin virret ovat mollivoittoisia ja niitä veisataan ilman säestystä hitaalla ja hartaalla tempolla. ”Veisaaminen on joka kerta elämys tottuneellekin körttiläiselle – puhumattakaan ihmisistä, jotka sitä eivät aikaisemmin ole kokeneet. Siionin virret ovat sielunhoidollisia, ja koska

ne ovat niin hidastempoisia, ehtii sanoja miettimään veisatessa”, toteaa Riku-Matti Järvi.

Järvi kertoo, ettei juhlilla tarvitse kuunnella pitkiä ja puuduttavia puheita: ”Sanotaan, että yksi puhe kestää yhden körttipastillin verran”. Ja jos mieltä jää kutkuttamaan, mitä ne kuuluisat körttipastillit oikein ovat, on Oulun herättäjäjuhlilla oiva tilaisuus tutustua myös siihen asiaan.

Niille, joille kirkkoon tai hengellisiin tapahtumiin tulo tuntuu kynnyskysymykseltä, Riku-Matti Järvi lähettää terveisiä: ”Körttiläisyydessä ei kysytä uskoa ja sen voimaa. Seurapenkeille tai nurmikolle voi tulla istumaan kuka tahansa. Kaikki ovat tervetulleita!”

Oulun neljännet herättäjäjuhlat

Herännäiskansan perinteistä suur tapahtumaa, herättäjäjuhla on vietetty Oulussa jo kolme kertaa. Herännäisyyden vahvoilta ydinalueilta hieman sivussa sijaitseva Oulu on edelleenkin pohjoisin paikkakunta, joissa herättäjäjuhla on koskaan järjestetty.

Oulun edelliset herättäjäjuhlat pidettiin kesällä 1983. Juhlapaikkana toimi tuolloin Raksilan urheilualue, jonne kokoonnutaan jälleen kesällä 2011. Vuoden 2011 Oulun herättäjäjuhlien järjestysnumero on 117.

Ensimmäisellä kerralla, kesällä 1928 Oulun herättäjäjuhlat pidettiin vielä varsin vaatimattomissa puitteissa Raatinsaarella. Juhlat kestivät yhden päivän ja juhla vieraita oli noin 6 000.

Vuoden 1960 herättäjäjuhlat puolestaan pidettiin Hupisaarilla, jonne kokoontui kymmentuhatuksi juhlaansa. Herättäjäjuhla oli juuri tuolloin otettu tavaksi valita tunnuslause. Oulun juhlissa se kuului: ”Hädässä minä huudan sinua, Herra”.

Vuoden 1983 juhlilla puhui neljä piispaa

Vuoden 1983 herättäjäjuhlilla kuultiin yhteensä 30 puhujaa, joiden joukossa neljä piispaa: **Olavi Rimpiläinen, Jukka Malmivaara, Martti Simojoki ja Olavi Kares.** Juhlaoppaassa ja seurapuheissa tuotiin esille herännäisyyden historiasta monia Ouluun liittyviä tapahtumia. Herännäiskansan perinteiseen tapaan teolo-

Vuoden 1983 herättäjäjuhlien portti oli pystytetty jäähallin ja paloaseman väliin.

gien rinnalla kuultiin seurapuhujina lukuisia maallikoita.

Aattoseurojen puheessaan kirkkoherra **Pertti Heikinheimo** kertoi Nokelan talossa pidetyistä seuroista, joissa kävi paljon väkeä noin 150 vuotta sitten. Kaupunkilaiset eivät tohtineet tulla Oulunlahden Kiviniemen maantietä myöten, vaan kiersivät salaa Karjasillan metsien kautta. Sen ajan kirkko ja sivistyneistö kun vastustivat seuraliikettä ja viranomaisiakin piti pelätä kokoontumiskiellon takia.

Vuoden 1983 Oulun herättäjäjuhlilla oli ensi kertaa myös lähetysnäyttely. Raksilan tuolloin uuteen jäähalliin pystytetyssä näyttelyssä esiteltiin herännäisten omia lähetyskenttiä.

Aattoseuroihin kokoontui 20 000 juhla vierasta

Vuoden 1983 herättäjäjuhlille osallistui yhteensä 40 000 henkeä, ja perjantai-illan aattoseuroissa arvi-

oitiin lehtitietojen mukaan olleen jopa 20 000 juhla vierasta.

Herättäjäjuhlien valmisteluissa ja toteuttamisessa arvioitiin olleen välillisesti tai välittömästi mukana noin 1 500 henkilöä. Kaupunkilaisen rinnalla palveli suuri joukko myös maaseudulta kauempaakin saapuneita talkoolaisia.

Suunnilleen nykyisen Ouluhallin paikalle oli pystytetty talkootoimin varsinainen juhla kenttä. Juhla portti sijaitsi jäähallin ja paloaseman välissä.

Jäähallissa toimi juhlien majoitustoimisto, missä oltiin varauduttu osoittamaan juhla vieraille jopa 10 000 yösiijaa. Majapaikkoina oli käytettävissä kaikkiaan 10 koulurakennusta. Juhla kanslia sijaitsi läheisessä Oulun Normaalityössä.

Herättäjäjuhla seuraavaa lehdistöä palveleva tiedotustoimisto toimi uimahallin tiloissa. Paloaseman tiloissa puolestaan sijaitsivat ensiapuasema ja levähdys huone.

Teuvo Pakkalan koulun takana

Oulun herättäjäjuhlat

Oulun seurakuntayhtymä

Herättäjäjuhlilla voi nähdä nykyisin jo harvinaisempia körttipukuja.

oitiin lehtitietojen mukaan olleen jopa 20 000 juhla vierasta. Herättäjäjuhlien valmisteluissa ja toteuttamisessa arvioitiin olleen välillisesti tai välittömästi mukana noin 1 500 henkilöä. Kaupunkilaisen rinnalla palveli suuri joukko myös maaseudulta kauempaakin saapuneita talkoolaisia.

Lämpöä oli niin ilmassa kuin yhteistyössäkin

Oulun herättäjäjuhla suosi kesällä 1983 lämmin, jopa helteinen sää. Herättäjäjuhlien päätteeksi pidetyssä tiedotustilaisuudessa tuore Herättäjä-Yhdistyksen toiminnan-

johtaja **Jaakko Elenius** totesi, että juhla vieraat saivat nauttia lämmöstä eivätkä pilvet varjostaneet kertaakaan juhla kansaa. Jotain samaa oli Eleniuksen mukaan myös Oulun hengellisessä ilmastossa. Myös oululaiset juhla järjestäjät huomasivat juhlilla lämpimän yhteistyöhengen. Suuren sananjulistustapahtuman valmisteluissa toimi herännäiskansan rinnalla paljon muitakin vapaaehtoisia talkoolaisia – hengelliseen taustaan katsomatta. Oulun ev.lut. -seurakunnat vastasivat Herättäjä-Yhdistys ry:n kanssa juhlien isännöidystä ja juhla toimikunnan puheenjohtajana toimi kirkkoherra **Pertti Heikinheimo**. Vahvana taustatukena oli myös Oulun kaupunki. Kaupunginjohtaja **Ilmo Paananen** toimi juhla toimikunnan varapuheenjohtajana yhdessä tuomiorovasti **Arvi Seppäsen** kanssa. Juhla toimikuntaan kuuluivat myös Oulun läänin maaherra **Erkki Haukipuro**, sotilasläännin komentaja kenraalimajuri **Erkki Laatikainen** sekä joukko muita seudun arvovaltaisia vastuunkantajia.

Pohjoisen Kuvakolmio Oy

Vuoden 1983 juhlilla palveli 30 puhujaa, joukossa neljä piispaa. Ehtoollisen jaossa juhla kentällä avusti 40 pappismiestä.

Herättäjä-Yhdistys

Vuonna 1983 juhla-alue oli suurelta osin avointa kenttää. Nykyisin alueella sijaitsee mm. pesäpallo- ja jääpallostadionit sekä Ouluhalli.

Oulua ei voi ymmärtää ilman herätysliikkeitä

Oulun keskustassa, aivan torin kupeessa on säilynyt muutama vanhalle Oululle tunnuksenomainen puutalo. Yksi niistä on piispantalo, josta käsin toimii Oulun hiippakunnan tuomiokapituli. Piispanistuin siirtyi Ouluun Kuopiosta vuonna 1900, ja vuodesta 2001 alkaen maantieteellisesti Suomen laajinta hiippakuntaa on luotsannut piispa Samuel Salmi.

Piispa Samuel Salmen mukaan Oulua ei voi ymmärtää ilman herätysliikkeitä: ”Oulun seudulla vahvimmin näkyvä herätysliike on vanhoillislestadiolaisuus. Se tulee oululaisille helpoiten mieleen, kun puhutaan herätysliikkeistä. Oulussa on kuitenkin hyvin edustettuna myös muut lestadiolaisuuden suuntaukset, viidesläisyys ja herännäisyys.”

Piispan mielestä herännäisyyden korostukset ovat hyvin lähellä kirkon näkemyksiä: ”Herännäisyyden hengelliset lähtökohdat löytyvät myös perusluterilaisesta ajattelusta. Uskon, että moni seurakuntalainen ja pappi on tiedostamattaan körtti. Tässä suhteessa voin itsekin tunnustautua körtiksi.”

Myös hiippakuntadekaani Niilo Pesosen mukaan herännäisyys on vaikuttanut ja vaikuttaa edelleen Oulun seurakuntaelämään: ”Esimerkiksi rehtori Mauno Rosendahl ja piispa Väinö Malmivaara ovat olleet merkittäviä henkilöitä Oulun seurakuntaelämälle. Raudaskylän kristillinen opisto on kouluttanut vuosien ajan seurakuntien palvelukseen nuorisotyönohjaajia. Oulun papistosta sekä seurakuntien toiminnassa mukana olevista ihmisistä löytyy paljon heränneitä.”

Kaupunkiseurakunta

Oululaiselle seurakuntaelämälle piispa Salmi pitää ominaisena kaupunkimaista toimintakulttuuria, mikä näkyy erityisesti tapahtumien kirjossa: ”Oulussa keskitytään perinteisiin jumalanpalveluksiin ja messuihin sekä kirkoissa järjestetään paljon konsertteja.”

Seurakuntaelämässä on Salmen mukaan myös maaseutumai-

Johanna Westerlund

Piispa Samuel Salmi toivottaa kaikki tervetulleiksi Oulun herättäjäjuhlille:

”Oulun herättäjäjuhlat ovat sekä hengellinen tapahtuma että kulttuuritapahtuma. Herättäjäjuhlille on helppo tulla viestin äärelle, sillä tapahtuma on avoin kaikille. Juhlakentällä ei ole ylimääräisiä korokkeita, vaan kaikki ovat yhteisen sanoman äärellä. Toivon, että herättäjäjuhlilla voimme iloita toinen toisistamme vapauden hengessä. Onhan meille annettu vapaus olla ihmisiä.

sia piirteitä, mikä näkyy ihmisten tarpeena ryhmittä ja pitää kotisia tilaisuuksia. Yleiskirkollisten tapahtumien lisäksi herätysliikkeet järjestävät aktiivisesti omia tapahtumia.

”Herättäjä-Yhdistyksellä on Oulussa kaksi paikallisosastoa, jotka järjestävät seuroja, konsertteja ja herättäjänpäiviä. Nuoria aikuisia on mukana opiskelijakörtlän toiminnassa, ja onhan Oulussa myös

heränneiden ylioppilaskoti”, kertoo Niilo Pesonen.

Kirkko on haluttu yhteistyökumppani

Samuel Salmi peräänkuuluttaa kirkon osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan: ”Maallista ja kristillistä arkea ei voi eikä ole tarvetta erottaa toisistaan. Seurakunnan on pystyttävä luomaan suhteita muihin yhteiskunnallisiin

Oulun hiippakunnan tuomiokapituli

tahoihin, jotta voimme toimia yhteiskunnan hyväksi.”

Oulussa seurakunta onkin haluttu yhteistyökumppani, ja se on myös aktiivisesti mukana erilaisissa toiminnoissa. Yhteistyöstä Salmi pitää hyvänä esimerkkinä jokasyksyistä Piispansauna-kävelytapahtumaa: ”Tapahtuman välityksellä haluamme kertoa ihmisille, että voimme jakaa arkeamme viettäen vapaa-aikaa keskenämme. Tapahtuma on varsinainen yhteistyön osoitus, mistä viestii se, että koko kansan tapahtumaan on halunnut lähteä mukaan useita tahoja kaupungin viranhaltijoista järjestöihin.”

Yhteistyön tuloksena on syntynyt myös adventtivastaanotto piispantalon. ”Tapahtuma syntyi vuoden 2004 tsunamin jälkimainingeissa, jolloin halusimme kaupungin kanssa yhdessä osallistua surutyöhön. Hyvästä tarkoituksesta syntyi jokavuotinen perinne”, Salmi iloitsee.

Oulun joulunalusaikaan kuuluu ehdottomasti myös tiernapojat. Tierna-ajan alkaessa piispantalon sisäpihalle avataan kaupunkilaisten yhteinen seimiasetelma ja järjestetään kansainvälinen seiminäyttely yhteistyössä kaupungin ja ystävyyskaupunkien kanssa.

Toiveena eloisa ja hengittävä nuorten seurakunta

Oulun asukaskanta on nuorta verrattuna moneen muuhun Suomen kuntaan. Oulun seurakunnissa onkin panostettu viime vuosina nuorisotyöhön. ”On tärkeää, että myös nuoret saadaan mukaan kirkon toimintaan. Nuorten pitäisi kuulua enemmän ja heitä pitäisi kuunnella”, Salmi painottaa.

”Oulussa toimi ennen nuorten oma ehtoolliskirkko, jota pyörittivät nuoret papit. Hengittävä ja iloinen tapahtuma kokosi nuoret yhteen. Tuon kaltaisia tapahtumia, joissa sakramenttisyhteys kokoaa ihmiset, kaivattaisiin myös tänä päivänä.”

Vuoden 2010 kirkollisvaalien alla nuoria on yritetty aktivoida osallistumaan kirkollisvaaleihin. ”Tämä on hyvä askel, mutta kirkon on löydettävä tulevaisuudessa myös kestäviä keskustelukanavia, joiden kautta nuorten ja seurakunnan työntekijöiden tiet saadaan kohtaamaan”, Salmi toteaa.

Herännäisyys on hiljaisuutta kiireen keskellä

Niilo Pesonen pitää herännäisyyden rikkautena henkeä, joka sallii asioista keskustelun: ”Kysymyksiä voi olla ja niitä saa esittää. Asioista saa olla eri mieltä.”

Pesosen mukaan herännäisyyden on löydettävä tulevaisuudessa uusia keinoja tavoittaa ihmiset – samoin kuin kirkon: ”On mentävä sinne, missä ihmiset ovat. Esimerkiksi sosiaalisesta mediasta on jo tullut osa ihmisten arkea.”

Tämän päivän toimintatavat eivät kuitenkaan sulje pois vanhoja körttiperinteitä, kuten veisaamista ja seuroja. Pesonen uskoo, että juuri herännäisyydellä on tarjottavaa ihmisille hektisen arjen keskellä: ”Seurat ja Siionin virret eivät houkuttele ulkoisella koreudella tai elämyksillä. Ihminen saa olla Jumalan edessä hiljaa ja avoimena. Yksinkertainen usko riittää. Uskon, että herännäisyyden korostama yksinkertaisuus ja hiljaisuus ovat liikkeen vahvuuksia jatkossakin.”

Oulu tarjoaa jokaiselle jotakin

Kesällä Oulu on parhaimmillaan ja se tarjoaa niin kulttuuria, viihdettä kuin ulkoilu-mahdollisuuksiakin kaupungissa vieraileville. Kolme oululaista kertovat kotikaupungistaan, oululaisista ja siitä, mikä Oulussa heitä viehättää.

”Oulussa ollaan yrmäkkäitä, mutta myös ystävällisiä”

Näin toteaa oululaisia sekä oululaisuutta tutkinut kulttuurivaikuttaja, filosofian maisteri **Markus H. Korhonen**.

”Oululaiset ovat suomalaisia perinteisimmillään, eli naapureita kyllä kytätään ja perikateus vaijaa, mutta aivan yllättäen saattaa meistä löytyä lämpöä ja ystävällisyyttä sekä auttamisenhalua”, hän jatkaa.

Korhonen neuvookin kaupunkiin tulevaa tervehtimään vastaantulijaa iloisesti ja rohkeasti, sillä oululaiset eivät itse sitä luultavasti tee.

Tervaporvareiden ajasta teknologiakaupungiksi

Pienestä puukaupungista Oulu on kasvanut erittäin merkittäväksi Pohjois-Suomen pääkaupungiksi, mutta pikkukaupunki-mentaliteettiä Oulussa on yhä.

”Oululaiset eivät aina huomaa, mitä kaikkea hienoa tässä kaupungissa on! Vireä yliopisto ja kansainvälistymishankkeet aina 1800-luvulta asti ovat erikoisuuksia suomalaisten kaupunkien historiassa.”

Oulu perustettiin vuonna 1605 ja kaupunki on ollut monessa edelläkävijänä.

Korhonen mainitsee esimerkkinä sen, että kaupungissa oli jo yli 100 vuotta sitten merikoulu, jossa oli opetusta englanninkielellä.

Pohjois-Suomen suurimmassa kaupungissa on kasvanut monia merkkihenkilöitä, kuten kirjailija Sara Wacklin, kirjailija Teuvo Pakkala, presidentti Martti Ahtisaari ja tutkija, akateemikko Leena Peltonen-Palotie.

Oulu tunnetaan maailmalla teknologiakaupunkina. Yritysten, tutkimuksen, koulutuksen ja

Saara Karjalainen

Markus H. Korhonen neuvoo juhluvieraista tervehtimään vastaantulijoita iloisesti ja rohkeasti, sillä oululaiset eivät itse sitä luultavasti tee.

julkisorganisaatioiden yhteistyö tuottaa Oulussa tuloksia. Huipputeknologian, lähinnä it- ja hyvinvointiteknologian aloilla Oulu on kansainvälisesti merkittävä osaamiskeskus.

Myös perinteisemmät teollisuudenalat, kuten puu-, paperi- ja terästeollisuus, ovat Oulussa vahvoja.

”Oulussa on erityistä vireyttä, sillä täällä on muun muassa korkealaatuinen ruotsalainen koulu, vaikka ruotsinkielisiä ei ole paljon”, Korhonen selventää.

Oulun suurimpia työnantajia ovat kaupungin lisäksi Nokia Oyj, Nokia Siemens Networks sekä Oulun yliopisto.

Torinranta täyttyy oululaisista lämpiminä kesäpäivinä.

Valkea ja vireä pohjoisen

”**T**oivotan kaikki juhluvieraat lämpimästi tervetulleiksi Ouluun Herättäjäjuhille kesällä 2011. Oulu on nuorekas ja elävä kasvukeskus, joka tarjoaa jokaiselle jotakin”, sanoo Oulun kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja **Tytti Tuppurainen**.

Tuppurainen on paljasjalkainen eli syntyperäinen oululainen ja suosittelee kaupunkiin tulijaa tutustumaan etenkin kauniiseen luontoon, saariin ja puistoihin. Kahden kouluikäisen lapsen äitinä hän tietää etenkin lapsiperheiden parhaat paikat.

”Kesäisen Oulun sydän on Ainolan puisto. Siellä voi viettää

kaunista kesäpäivää esimerkiksi piknikillä, käydä välillä Hupisaarilla ja pulahtaa uimaan Tuiran uimarannalla”, hän jatkaa.

Oululaisten keski-ikä on alhainen ja Tuppurainen näkee tämän erittäin positiivisena asiana. Nuoret ja opiskelijat tuovat kaupunkiin dynaamisuutta ja jatkuvaa kehitystä.

”Meillä on mm. Suomen paras pyöräilyverkosto, ja koko kaupunki kulkee pyörillä kesät talvet. Se kertoo Oulusta paljon. Täällä osataan ja uskalletaan!” Tuppurainen sanookin Oulun ottaneen roolin olla vastapainona etelän metropoleille, vaikka se ei aina helppoa olekaan.

Kaupungissa voi kokea tulevai-

Jasmin Mäntylän mielestä Pikisaari on kauneinta Oulua. Taiteilijoiden asuttamaan kaupunginosaan pääsee keskustasta kävellen silttaa pitkin.

Oulun kaupunki

Ylpeästi oululainen

Jasmin Mäntylä on monelle suomalaiselle tuttu missi- ja mallitaustansa vuoksi. Nykyään tämä oululainen aktiivinen nainen on kuitenkin vahvasti politiikassa mukana ja toimii mm. Kokoomuksen varavaltuutettuna kaupunginvaltuustossa. Jasmin on ylpeä kotikaupungistaan ja kertoo mielellään kesäisestä Oulusta sekä lempipuhistaan kaupungissa.

”Oulussa hienointa ovat ihmiset. Joukkoon mahtuu toki monenlaista tyyppiä, mutta yleiskuva tämän kaupungin ihmisistä on todella hyvä. Ihania ihmisten lisäksi tietynlainen rento ja avoin ilmapiiri tuntuu hyvältä ja saa viihtymään”, Mäntylä kertoo.

Jasmin viettää kesää usein Nallickarissa, sillä upea ja pitkä hiekkaranta tarjoaa auringonpalvoille erinomaiset olosuhteet. Ouluun tulijalle hän suosittelee käymään lukuisissa kahviloissa ja syömässä muikkua Kauppatorilla.

”Oulussa on erittäin helppoa lähteä mukavalle terassikierrokselle, terasseja kun löytyy vierivierestä ja kyllähän se aika nopeasti siten kivassa seurassa rientääkin. Itse käyn välillä myös pelailemassa golfia, ja kaupungissamme on siihenkin hyvät mahdollisuudet, sillä kenttä löytyy niin Virpiniemestä kuin Sankivaarastakin. Kauniilla ilmalla myös veneily hurmaavissa Oulujoen maisemissa houkuttaa!”

Mäntylän mielestä jokainen oululainen voi olla ylpeä kotikaupungistaan, sillä kaupungissa on paljon hienoja ominaisuuksia ja tulevaisuuden voimaa.

”Keskustamme kehitys on tärkeää, mikäli haluamme pysyä vastaisuudessakin pohjoisen veturina. Toivon myös, että upeita vanhoja puurakennuksia huolletaan ja kunnostetaan, koska kaikista uutuuksista huolimatta juuri esimerkiksi Pikisaari on kauneinta Oulua.”

Saara Karjalainen

pääkaupunki

suudennäkymiä konkreettisesti, sillä teknologian edelläkävijäkaupunkina on Oulussa otettu käyttöön UBI-taulut, eli yleisölle tarkoitetut elektroniset käyttöpisteet, joista näkee mm. karttoja ja busi-aikatauluja.

Oulussa kuulutaan myös kirkkoon suuremmilla prosentilla kuin muualla maassa ja maakuntahallituksen varapuheenjohtajana Tytti Tuppurainen näkee senkin koko pohjoisen voimavarana.

”Elämme hektisiä aikoja ja kirkko on vakauttava voima arjessa. Olen erittäin iloinen, että ihmiset kuuluvat kirkkoon ja hengellisyys näkyy sekä kuuluu täällä vahvasti.”

Heli Paaso-Rantala

Kesäisenä päivänä Tytti Tuppurainen suosittelee tutustumista Ainolan puistoon.

Oulussa ollaan ölövinä

Oulun murre on toisille merkki juttimaisuudesta, mutta oululaisille itselleen ylpeyden aihe. Monet sanat kuten ”olla ölövinä” ja ”pahki” ovat oululaisille selvää suomea, mutta joita muut eivät ymmärrä. Ouluun tulijalle tässä selvennykseksi muutama esimerkki Jukka Ukkolan tekemästä oulu-suomi -sanakirjasta.

Alakkonä mua
Avojalakanen
Hilipasta
Kelijuttaa
Käläkättää
Patio
Pölijä
Rotuvaari, Rotuaari
Rehevit
Uupelo
Valakolööri
Ölövinä

alatko (leikkiä) kanssani
syntyperäinen oululainen
käydä äkkiä jossakin
harmittaa
puhua pajattaa
terassi, katuravintola
tyhmä, typerys
jalkakäytävä
 treffit, tapaaminen
pula, puute
valkosipuli, valkolaukka
muina miehinä, ikään kuin
mitään ei olisi tapahtunut

Kulttuurikaupunki

jossa uskalletaan tehdä myös toisin

Oulun kulttuuritarjonta muodostuu useiden eri toimijoiden kirjosta. Oulu Sinfonia ja Oulun kaupunginteatteri tekevät taidetta ammattimaisin ottein. Eloa katukuvaan tuovat myös pienemmät aktiiviset toimijat. Yksittäisten ihmisten aktiivisuus onkin poikunut pienempiä tapahtumia, mikä takaa sen, ettei aina tarvitse tyytyä siihen ilmeisimpään vaihtoehtoon.

Oululaisessa kulttuurissa luovuuden käyttö on sallittua. Oulun valttikortti on se, ettei kaupungissa tehdä kulttuuria liian vakavin mielin. Se, mitä tehdään, tehdään toki täydellä sydämellä, mutta ennakkoluulottomasti, jolloin luovuus pääsee valloilleen.

Musiikki elää vahvasti mukana oululaisten arjessa. Yliopisto, ammattikorkeakoulu ja konservatorio kouluttavat musiikin ammattilaisia, mikä näkyy ammattimaisena otteena ja laajana

musiikin kirjona.

Oulun seudulla on runsaasti elovoimaisia kuoroja ja kuoroharrastus kuuluu monen asukkaan viikko-ohjelmaan. Oululaiset ovat tottuneita konserttikävijöitä, ja oululaisyleisöä hemmotellaan usein taidokkailla kuoroteoksilla sekä musiikkitapahtumilla.

Oululainen rokkikansa tuntee heavyhenkisenä, mutta kevyen musiikin ystävät voivat nauttia musiikin kirjosta myös laajemmin. Klubeilla ja ravintoloissa järjestetään keikkoja pitkin viikkoa, ja tuskin missään kaupungissa kenellä tahansa on mahdollista päästä soittamaan jameihin lähes jokaisena iltana viikossa.

Jos haluaa tutustua oululaisiin, kannattaa herättäjäjuhlien aikaan piipahtaa Rotuaarilla ja torilla, joiden patiot täyttyvät lämpiminä päivinä kaupungin asukkaista. Tuolloin live-musiikki täyttää ilman ja ihmiset ovat hyvällä päällä.

Kesätapahtumien kirjo on laaja

Herättäjäjuhlat eivät ole suinkaan ainut kesätapahtuma Oulussa. Tapahtumia on niin klassisen kuin rock-musiikin ystäville – teatterista ja ruoasta puhumattakaan.

Yhdeksi Oulun suurimmista vuosittaisista tapahtumista on ke-

Kati Leinonen

Oulussa tehdään kulttuuria rohkeasti, intohimolla ja ammattitaidolla. Oulun kaupunginteatterissa nähtiin syksyllä 2008 kantaesitys Keisarinvalssi-suurmusiikaalista.

hittynyt Ilmakitaran MM-kilpailut. Voi kuulostaa oudolta, että ihmiset matkustavat maailman kaikilta mantereilta imitoimaan kitaran soittoa ilman kitaraa. Kun tapahtumaan on kuitenkin kerran mennyt paikanpäälle, ymmärtää sen taian. Ilmakitaratapahtumasta ei kukaan voi poistua suu mutrusa. Kukapa ei haluaisi soittaa ilmakitaraa niinkin hyvän asian kuin maailmanrauhan puolesta?

Tanssiakin Oulussa osataan. Jojo on ammattitanssin tuotantokeskus, mikä edistää tanssitaiteita sekä eri tanssi- ja taidelajien välistä yhteistyötä. Tanssikulttuuria

pitävät yllä myös yksityiset tanssikoulut.

Jos on kiinnostunut Oulun historiasta, on Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseossa Ainolan puistossa kiinnostavaa katseltavaa. Oulun taidemuseo, kulttuuritalo Valve sekä yksityiset galleriat ja kahvilat järjestävät vaihtuvia taidenäyttelyitä.

Kulttuuria lapsille ja lastenmielisille

Oulussa on panostettu erityisesti lasten hyvinvointiin, ja lapset on otettu mukaan myös kunnalliseen päätöksentekoon. Kaupungissa on

oivallettu, että kulttuuri ei ole vain jotakin, mitä mennään katsomaan – se on sitä, mitä ihmiset elävät ja kokevat päivittäin.

Oulussa lapsille järjestetään paljon erilaisia tapahtumia. Esimerkiksi kaupungin järjestämät lasten ja nuorten konsertit sekä Kansainväliset lasten ja nuorten teatteripäivät vetävät puoleensa nuoria kaupunkilaisia. Oulusta löytyy myös useita lastenmusiikin tekijöitä, joita voi kuulla esimerkiksi elokuisessa Lasten jatsit -tapahtumassa.

Johanna Westerlund

Oulun kaupunki

Oulun kesä on täynnä tapahtumia, mikä kannattaa huomioida myös herättäjäjuhlien hotellimajoitusta suunniteltaessa.

Siionin virsiä veisataan – ja räpätään

Oletko joskus kuullut kuorosta, joka ei laula vaan huutaa? Entä kitaransoitosta, jossa ei ole kitaraa? Oulun herättäjäjuhlilla on ainutlaatuinen mahdollisuus kuulla, miltä kuulostaa rakkaimmat Siionin virret rap-lyriikoihin sovitettuna. Asialla ovat nimittäin Oulun körttiopiskelijoiden kuoro ja Mc Heguli.

Olipa kyse sitten mieskuoro Huutajista, Ilmakitaransoiton MM-kilpailuista tai körttikuo- rosta, oululaisilla tuntuu olevan rohkeutta kokeilla jotakin uutta, rikkaa rajoja ja saada aikaan hienoja elämyksiä.

Ajatus Siionin virsien ja hiphopin yhdistämisestä syntyi kesän 2009 herättäjäjuhlilla Seinäjoella, kun Juho Peltoniemellä oli mukanaan 1980-luvun Casiotone-syntikka. ”Aloimme laulaa koneen päälle Siionin virsiä omaksi huviksemme. Kun mummot kuulivat, he innostuivat ja alkoivat nakella meille rahaa”, kertoo Oulun körttiopiskelijoiden kuoron johtaja Juho Peltoniemi.

Syntikasta ja veisaamisesta syntyi mukava jännite, ja oululainen rap-artisti Mc Heguli, eli Heikki Mustakallio,

alkoi kehittää körttiopiskelijoiden kuoron laulamien Siionin virsien rinnalle rap-lyriikoita. ”Lyriikat ovat omia sanoituksia ajankohtaisista aiheista, joita ammennan omasta elämästäni. Niitä voisi luonnehtia myös nuoren miehen kasvukivuksi”, kertoo Mustakallio.

Kokoonpanon ensimmäinen keikka oli huhtikuussa 2010 Oulun Cross Cafessa. ”Halusimme luoda yleisölle kokonaisvaltaisen elämyksen, joten musiikkiin yhdistettiin videoinstallaatioita ja muuta lavarekvisiittaa. Keikka päättyi reggae-versioon ensimmäisestä Siionin virrestä, minkä tarkoituksena oli houkutelaa yleisöä tanssimaan yhdessä diskopallon loisteessa”, Mustakallio hekumoi.

Kokoonpanon toteutusta Peltoniemi kuvailee ainutlaatuisiksi: ”Virsiä ja hengellisistä lauluista on kyllä tehty erilaisia sovituksia, mutta Siionin virsiä ei ole olemassa mitään vastaavaa”.

Johanna Westerlund

Tuomas Svärd

Oulun körttiopiskelijoiden kuoro ja Mc Heguli esiintyvät Oulun herättäjäjuhlilla.

Ruokakulttuurin risteyksessä

Oulussa ei muukalaisia eikä heidän ruokiaan ole koskaan pelätty. Historiallisesti vilkkaana kauppapaikkana ja vilkkaana satamakaupunkina kauppaa on tehty paljon ulkomaille ja niinpä monet ulkomaiset raaka-aineet ovat löytäneet tiensä oululaisiin pöytiin. Oulun ruokakulttuurissa näkyy edelleen vaikutteita niin Lapista, Kainuusta kuin etelämpää Pohjanmaalta. Myös ulkomaisia raaka-aineita käytetään rohkeasti ruoanvalmistuksessa.

Oululainen kokki ja omin sanoin viihteen sekatyömies **Janne Pekkala** nostaa ehdottomasti perinteisiksi oululaisiksi ruoiksi rössypotun, leipäjankin, rieskan, kotivaran kärkkärin sekä kaloista siian, lohen ja maivan eli muikun. Unohtaa ei voi myöskään Tervaleijona-pastilleja tai Antellin omenahyvettä, jotka ovat osa oululaisista historiaa.

Rössypottu ei sano ulko-oulu-laisille paljoakaan, mutta kyseessä on siis keitto, jossa on mm. veripalttua ja perunoita. Nimi tulee ruotsinkielen sanasta rodsyltoppa ja sen historia juontaa niihin aikoihin, kun teuraseläimistä käytettiin kaikki hyödyksi myös kotitalouksissa. Verestä tehtiin mm. ohukaisia ja sitten siitä keksittiin tehdä leipää. Siitä sitten jalostui maukas keittoruoka.

”Moni varmaan luulee kärkkäreistä puhuttaessa että kyseessä olisi jokin normaali grillimakkarra, mutta näinhän ei ole. Kärkkäri on erittäin maukas ja jopa mausteinen naudanlihamakkara, joka meinasi jo poistua tuotannosta, mutta kansan toiveesta saatiin takaisin markkinoille. Nyt kärkkäri taas on suosionsa huipulla”, tarkentaa Pekkala.

Koska Oulu on merenrantakaupunki, ovat merenelävät aina olleet osa oululaista ruokakulttuuria. Yrittäen kysellä Pekkალalta sen perinte-

simmän lohikeiton ohjetta.

”Ainoa oikeaa lohikeiton reseptiä ei voi antaa kukaan, koska perinneruoat ovat joka kodissa hieman erilaisia ja yhtä ainoa totuutta ei ole. Omaan lohikeittoon tulee kattilaan ensin voita, sitten sipulia ja perunoita sekä muutama lohipalanen, sen jälkeen lientä (joka joskus on vettä ja joskus maitoa), suolaa lisään liemeen jo alkuvaiheessa ja lohipalat sekä tillihakkelus lopuksi. Muutama maustepippuri keittoon antaa myös makua”, paljastaa Pekkala

Ruokayhdistykset pitävät yllä ruokakulttuuria

Oulussa on monia ruokayhdistyksiä ja ovatpa muualle muuttaneet oululaiset kulinaristit perustaneet Helsinkiinkin Rössypottuseuran. Janne Pekkala kuuluu Pohjois-Pohjanmaan Keittiömestariyhdistykseen sekä Chaines des Rotisseur -yhdistykseen.

”Pohjois-Pohjanmaan ruokakulttuuri on varsin monipuolinen, koska alueemme ulottuu Nivalan ja Sievin lakeuksilta aina Koillismaan vaaramaisemiin. Näin ollen ruokapöytiimme löytävät tiensä

”Grillillä kannattaa kysyä aitoa kärkkäriä, Kauppahallista löytyy tuoretta rieskaa ja mainioita lihoja sekä kaloja.

Mikko Törmänen

niin meren antimet kuin metsien marjat ja eläimet.”

Oululainen leipäkulttuuri on myös varsin rikas ja esimerkiksi rieska on Koillismaalla erilaista kuin meillä täällä rannikolla, jossa se on ihan ohutta.

Pekkala suosittelee Ouluun tulevaa maistelemaan ehdottomasti ainakin kärkkäriä.

”Grillillä kannattaa kysyä aitoa kärkkäriä, Kauppahallista löytyy tuoretta rieskaa ja mainioita lihoja sekä kaloja. Joistakin ravintoloista saa rössypottua ja jankkiakin. Myös Oulun ravintolamaailma on monipuolinen ja hyviä paikkoja löytyy joka lähtöön.”

Saara Karjalainen

Juhlilla syödään perinteikkäästi

Vaikka Herättäjäjuhlia vietetäänkin Oulussa, ei rössypottu pääse juhlien menu-listalle.

”Juhlilla tarjotaan mm. riisipuuroa ja soppaa sekä palvihernekeittoa, kuten aina on tarjottu”, kertoo pääemäntä Seija Pietilä. Lisäksi lihakastike sekä perunamuusi ehdottomasti kuuluvat juhlien ruokalistalle.

Oulun omana spesiaalina tulee kuitenkin lohenpaistopiste, josta jokainen voi ostaa palan lohta muusin kera. ”Tätä tarjoamme niin paljon kuin kysyntää

on”, selvittää Pietilä.

Herättäjäjuhlien ruokailu tapahtuu lounaseteleillä ja niitä saa useista myyntipisteistä.

Juhlilla on varauduttu runsaaseen lounas-, päivällis- ja kahvitarjoiluun, mutta Oulusta löytyy vierailijoille niin pikaruoka-, etnisiä kuin gourmet-ravintoloitakin runsaasti.

”Oululaiset laaturavintolat ovat huippuluokkaa ja kestävät vertailun maamme parhaiden joukossa”, vakuuttaa kokki Janne Pekkala.

Körttiläisyys huomioi arjen realiteetit

Eeva-Liisa Siltalan kodista näkee, mikä on lähellä hänen sydäntään: olohuoneen kirjahylly notkuu tekstejä eri vuosisadoilta, sisarten ja ystäväperheen lasten valokuvat koristavat kirjahyllyä ja ruokailuhuoneen pöydällä on paksu oopperakirja.

Lämminsydämisellä ja avarakatseisella eläkeläisellä on laaja ystäväverkosto, johon kuuluu ihmisiä monesta sukupolvesta. Lapset ja nuoret ovat selvästi lähellä Siltalan sydäntä ja tuttavien lapset käyvät silloin tällöin pidemminkin vierailuilla.

Siltala on asunut yksin Oulun Toivoniemessä sijaitsevassa kerrostalossa siitä lähtien, kun kaksi sisarusta, Laila ja Raili, siirtyivät taivaan Isän kotiin. ”Me ollaan aina oltu me, ei koskaan minä. Meidät tunnettiin kolmena sisaruksena oopperoissa, konserteissa, teattereissa ja seuroissa, joissa olimme aktiivikävijöitä.”

Oululaiselle Eeva-Liisa Siltalalle herännäisyys on tullut perintönä. ”Se on ollut mukana pienestä pitäen kuin ruoka ja juoma. Koskaan ei ole mihinkään pakotettu, se on ollut luonnollinen osa arkea.”

Siltala pääsi herättäjäjuhille ensimmäisen kerran vuonna 1960, kun juhlat järjestettiin Oulussa. Aikaisemmin juhille lähteminen oli vaikeaa, sillä matkustamien toiselle paikkakunnalle vei aikaa ja viisihenkiselle perheelle matka olisi tullut kalliiksi. Asia kuitenkin muuttui vuonna 1962, kun Siltala sai oman auton. Siitä lähtien Siltala on osallistunut jokaisille herättäjäjuhille muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta.

Terveen järjen ajattelua

Herännäisyudessa on Eeva-Liisa Siltalan mukaan läsnä arkipäivän realiteetit, mistä syystä se istuu hyvin myös tähän päivään. ”Tuonpuoleiseen elämään on turha keskittyä. Elämä, mikä on annettu, on eletävä sellaisena kuin se on. Usko on asia, joka antaa voimaa elää maailmassa.”

Herännäisyudesta Siltala kertoo saaneensa voimaa jaksaa eteenpäin. ”Perheessä on ollut vakavien sairauksien ja tuolloin olemme saaneet avun armosta. Armo antaa turvaa, voimaa ja jatkuvuutta elämälle.”

Herännäisyys on Siltalalle hiljaista eloa, ja hän kokee vieraana

Vanhaan körttiperinteeseen kuului, että naiset istuivat seuroissa tuvan pohjoispuolella tuulensuojana, Siltala muistelee.

ajatuksen herätyskristillisyydestä: ”Körttiläisyys on jatkuvuutta ja rauhallista kypsytystä – ei ihmeparantumisia ja yhtäkkisiä valaistumisen kokemuksia. Ihminen kelpaa sellaisenaan, eikä keneltäkään kysellä milloin olet tullut uskoon. Vaikka ihmiset ovat eri mieltä asioista ja tulkitsevat, herännäisyyden ydin on sama. Herännäisyudessa on myös mukana terveen järjen ajattelua.”

Helpompi veisata virsi kuin lausua rukous

Musiikki on osa Eeva-Liisa Siltalan elämää, eikä aktiivinen ooppera- ja konserttikävijä koskaan kylästy Siionin virsiin. ”Körttiläisenä minun on helpompi veisata virsi

kuin lausua pitkä rukous. Kun kuulee virsikuorojen esiintyvän, siinä on körttiläisyyden ydin.”

Nyt kun Siionin virsiä ollaan uudistamassa, Siltala toivoo kriittistä arviointia: ”Siionin virret ovat aintulaatuinen kokoelma, jota meidän tulisi vaalia. Suomen kieltä voidaan modernisoida, mutta körttiläisyyden perussanomaksi säilyttää.” Esimerkkinä Siltala mainitsee Siionin virren 113 sanan: ”Kun oma pohja vajoaa, niin armo yhä kannattaa. Sen päällä, niin kuin kallion, minulla turvapaikka on.” – ”Nuo sanat ovat herännäisyyden ydintä ja niin kovin tärkeitä minulle. Olisi todella surullista, jos osa körttiläisyyden perustaa katoaisi.”

Avarakatseinen herätysliike

Herännäisyyden vahvuus on Siltalan mukaan se, että se on helpos-

ti lähestyttävä ja kansanomaisen herätysliike. Siltala muistelee lämmöllä ortodoksien ja körttiläisten yhteistä tapahtumaa 1970-luvulla, joka syntyi halusta mennä kansan keskuuteen: ”Järjestäjien keskuudessa oli niin voimakkaita persoonia, että he saivat tavallisetkin ihmiset innostumaan. Körttinuorten kuoro ja katedraalikuoro hoitivat liturgian ja se oli melkoinen yhteistyön osoitus. Surkuttelimme, ettei yhteinen ehtoollinen ollut mahdollinen, mutta onneksi leipä jaettiin kaikille.”

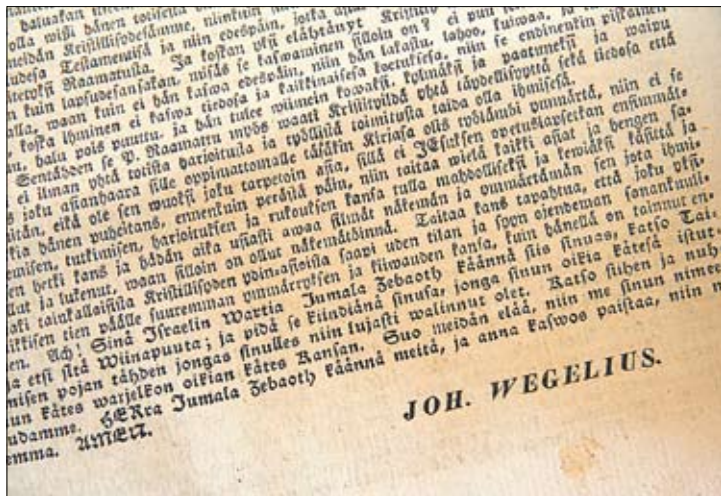
Siltalan mukaan körttiläisyyteen kuuluu, että ystävästä ei puhuta pahaa, eikä seurapuheissa arvostella muita herätysliikkeitä. Itse hän on kokenut yhteistyön muiden herätysliikkeiden kanssa avartavana: ”Kokoimme aikoinaan naapuruston kanssa yhteen juhlistamaan niin nimipäiviä kuin muitakin juhlallisuuksia. Meitä oli

mukana tavallisia seurakuntalaisia ja ihmisiä useista herätysliikkeistä. Lauloimme paljon eri herätysliikkeiden virsiä, kansanlauluja ja kuorolauluja. Kukaan ei kieltäytynyt, vaan me nautimme toistemme seurasta. Eri herätysliikkeiden virsien laulaminen oli avartavaa.”

Jatkuvuus ja ikäpolvien yhteisyys huolestuttavat

Körttiläisyyden rikkautena Siltala pitää sukupolvien välistä yhteisyyttä. ”Aholansaressa Körttiyhdistyksen aikana kaikki ovat yhtä perhettä, ja seuroissa on hienoa nähdä kolmen sukupolven kumartuvan yhdessä rukoukseen.”

Siltala toivoo, että monen sukupolven lämpö jatkuisi myös tulevaisuudessa, mutta on samalla huolissaan sukupolvien välisen kuilun muodostumisesta. ”Nuorten odotetaan usein olevan itse aktiivisia ja tulevan mukaan. Mie-

John Wegeliuksen Postilla on peräisin 1700-luvun puolivälistä.

1800-luvulta peräisin oleva Siionin virret on kulkeutunut Eeva-Liisa Siltalan kirjahyllyyn Tampereelta äidin isän äidin kirjaharrastuksen kautta.

Kuvat: Johanna Westerlund

Eeva-Liisa Siltala pukeutuu körttipukuun vähintään kerran vuodessa: herättäjäjuhlien loppuseuroihin.

Eeva-Liisa Siltala

- avojalkainen oululainen
- nelilapsisen perheen tytär
- eläkeläinen
- seurakunta- ja lähetystoiminta-aktiivi
- maatalous- ja metsätieteiden maisteri
- pitkä ura Oulun Valion tuotetiedottajana
- työskennellyt myös ulkopuolisena luennoitsijana terveystieteille ja sairaanhoitajille

lestäni vanhempien pitäisi luopua ennakkoluuloista, asettua nuorten asemaan ja ottaa aktiivisempi rooli.”

Siltala peräänkuuluttaa myös Herättäjä-Yhdistyksen paikallisosastojen aktiivisuutta: ”Liikkeelle voi lähteä pienistä asioista. Kun olin nuori, minulle annettiin vastuullisia tehtäviä, eikä osaamistani kyseenalaistettu. Enhän minä mitään tiennyt, mutta koin, että minun luotettiin ja niin sain intoa olla mukana.”

Oulussa on järjestetty kolmen polven seuroja vuodesta 1981 alkaen muutaman vuoden välein. Nuorten osallistumismäärä on ollut runsasta, minkä Siltala uskoo viestivän siitä, että nuorilla on kiinnostusta osallistua. Siltala on myös hyvin ylpä körttinuorten toiminnasta: ”Osallistuimme Oulussa kymmenisen vuotta sitten nuorten järjestämään Siionin virsi -maratoniin, jossa virret laulettiin

Meillä on oikeus ja velvollisuus kritisoida omaa herätysliikettä, eikä puheiden tarvitse olla niin ympäröityä.

läpi kannesta kanteen 24 tunnin aikana. Kun veisuut alkoivat kuudelta illalla, me iäkkäämmät väsähdimme jo kahden aikaan yöllä, mutta palasimme taas puoliltapäivän jatkamaan urakkaa. Nuoret sen sijaan veisasivat hartaudella koko pitkän vuorokauden.”

Vahvoja kannanottoja kaivataan

Eeva-Liisa Siltalan mukaan toiminnanjohtajan persoonalla on vaikutusta koko herätysliikkeen, ja jokainen heistä on tuonut mukanaan jotakin uutta. Viiden toiminnanjohtajan kauden nähnyt Siltala kaipaava tämän päivän seurapuheisiin enemmän kannanottoja: ”Esimerkiksi Jaakko Elenius oli voimakas persoona, joka herätti aikoinaan hämmennystä. Vahvat kannanotot laitoivat kuitenkin kuulijan ajattelemaan. Hänen edeltäjänsä Väinö Maunumaan puolestaan

muistaa jokainen häntä joskus kuunnellut veisatessaan Siionin virsiä. Maunumaa kertoi virsien sisällön ja syntyhistorian tavalla, joka opetti rakastamaan niitä.”

Siltala toivoo myös seurapuheisiin kriittisyyttä ja napakkuutta. ”Meillä on oikeus ja velvollisuus kritisoida omaa herätysliikettä, eikä puheiden tarvitse olla niin ympäröityä. Lisäksi ilmaisuvoimaa voisi tiivistää ja kaivaa esille se ydin hyvällä valmistautumisella.”

Siltala on huomannut, että herännäisyys tunnetaan Oulun seudulla erittäin huonosti ja että körttiläisyys aiheuttaa myös ennakkoluuloja. ”Mielestäni yhdistyksen pitäisi tuoda toimintaansa esiin aktiivisemmin. Vaikka lehti-ilmoittelu maksaa, se saattaa olla keino, jolla aremmatkin ihmiset rohkaistuvat tulemaan mukaan.” Siltala peräänkuuluttaa myös muita toiminnan muotoja: ”Toisille mielekkäin osallistumismuoto saattaa olla vaikka talkoot. Sen ei tarvitse olla ihmeellistä, tärkeintä on mukaan vetäminen ja yhdessä tekeminen.”

Armosta tullaan, armosta lähdetään

Herättäjäjuhlat ovat Eeva-Liisa Siltalalle yksi kesän kohokohtia. Parasta juhlissa on juhlatunnelma ja juhlatentillä vallitseva yhteisyys. Myös iltaisin järjestettävät huippuluokan konsertit ovat olleet Siltalalle mieluisia. Siltala kuuntelee puheet tarkkaan ja harmittelee, ettei vuosikymmeniä sitten pidettyjä puheita löydy taltioituna.

Siltala odottaa kovasti myös Oulun herättäjäjuhlia. Tuleville juhliloille hän esittääkin toiveen: ”On armo, että pääsemme herättäjäjuhlille ja armosta olemme yhdessä juhlatentillä. Mikä kiire meillä on pois? Toivoisin, että sama juhallinen kiireettömyys ja yhteisöllinen ilmapiiri näkyisi myös ruuhkassa pois lähdettäessä ja edes hieman vielä kotona.”

Johanna Westerlund

Urheilukeskus muuttuu juhla-alueeksi

Raksilan juhla-alue on lähellä keskustaa.

Oulun Raksila on monelle suomalaiselle tuttu urheilutapahtumista, mutta 8.–10.7.2011 alue täyttyy veisuhenkisestä juhlakansasta. Juhla-alueella on kaikki lähellä, jolloin siirtymiseen ei kulu aikaa, useat ikäpolvet kohtaavat ja syntyy juhlan tuntua.

Eteläsuomalaisten mielikuvissa elää usein käsitys, että Oulu on kaukana. Oululaisten näkökulma asiaan on aivan toinen: Helsingistä lähtien Ouluun tunnissa ja kaikille muuallekin pääsee helposti, kun ollaan pääyhteyksien risteyksessä. Ilmatie ei suinkaan ole ainoa kulkureitti herättäjäjuhlille: Ouluun pääsee junalla, bussilla, henkilöautolla ja vaikka vesiteitse, jos merimiehen verta virtaa suonissa.

Heinäkuun 2011 alussa Oulun pesäpallostadioni muuttuu juhla-alueeksi ja Ouluhalli juhlatoriksi,

lepo- ja ensiapupisteeksi sekä lasten ja nuorten kohtaamispaikaksi. Myös ravintola-, piknik- ja majoitusalueet sijaitsevat Raksilassa tiiviisti juhlakentän yhteydessä.

Juhlapaikalta Raksilasta Oulun keskustaan kävelee noin varttitunnissa. Rautatie- ja linja-autoasema sijaitsevat puolivälissä ja juhlakentälle on matkaa noin 500 metriä. Raksilaan löytää helposti seuraamalla teiden varsille pystytettyjä opasteita, ja juhlapaikalla hulmuavat tietenkin Suomen liput.

Henkilöautoille on varattu paikoitusalueita juhlapaikan läheisyydestä. Inva- ja linja-autot ohjataan lähimmäksi juhlakenttää.

Oulun kaupunki

Pohjakartta © Oulun kaupunki, tekninen keskus 2010

Oululaiset ovat kovaa pyöräilykansaa ja Oulun upeaa pyörätieverkostoa kannattaa hyödyntää, jos siihen on mahdollisuus. Jos pyörä on kuitenkin liian suuri matkavaruste, juhlilla liikkuu näppärästi kävellen. Keskustan ja Raksilan välillä liikennöivät myös paikallisliikenteen City-bussit – onnikat, kuten Oulussa sanotaan – joilla matkustaminen on muita paikallisbusseja edullisempaa.

Kunnon yöunien voimalla jaksaa veisata

Oulussa kenenkään ei tarvitse tyytyä nukkumaan veneen alla, vaikka niitäkin toki pitkä rivi Oulujokivarresta löytyy. Juhlavieraita varten on varattu telta- ja asunto-alueet heti juhlapaikan vierestä ja sisämajoitusta, joissa majoitus tapahtuu huokeaan juhlahintaan. Oulun ja lähikuntien korkeatasoisissa hotelleissa riittää valinnanvaraa, ja myös koti- ja mökkimajoitusta kannattaa kysellä Oulusta ja lähikunnista.

Jos keskustan humu ei kiinnostaa, Oulun seudun luontoympäristö tarjoaa hetken rauhoittumiseen. Keskustasta kannattaa tehdä pyörä-, rullaluistelu- tai kävelyretki siltoja pitkin Hietasaaren tai viettää piknikkiä keskustan vieressä Hupisaarilla. Myös lähikunnat tarjoavat paljon nähtävää kiviakauden keskuksista lintutorneihin. Vinkkejä vapaa-ajanviettoon saa etenkin Oulun kaupungin matkailusivulta osoitteesta www.oulutourism.fi.

Johanna Westerlund

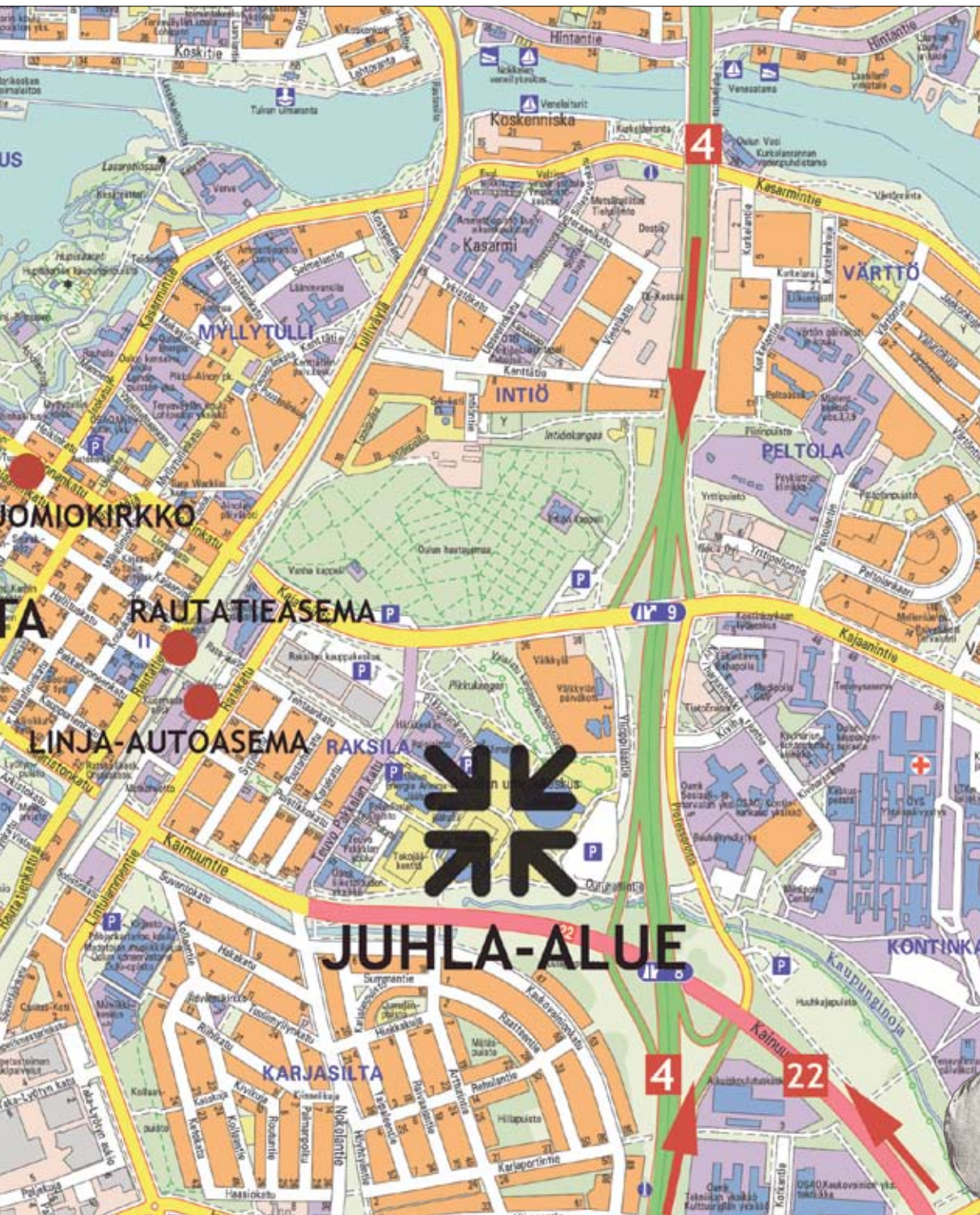

Juhlat kotisohvalta

Pelkäätkö, että Oulun herättäjäjuhlat jäävät sinulta väliin työkiireiden tai sairastumisen vuoksi? Eipä hätää! Juhlia voi kuunnella myös autossa, kotisohvalta tai vaikka uimarannalla **Körttiradion** kautta.

Körttiradio lähettää seurapuheet suorana lähetyksenä Oulun herättäjäjuhlilta. Seurojen lomassa voit kuunnella körttihenkistä musiikkia ja juhlilla tehtyjä haastatteluja.

Oulussa ja lähikunnissa juhlia voi kuunnella Iskelmä-radion taajuudella. Siellä, minne lähetys ei ylety, tulevat apuun Oulun herättäjäjuhlien internetsivut osoitteessa www.oulunherattajajuhlat.fi. Sivuston kautta lähetystä voi kuunnella mistä tahansa.

Juhlille kannattaa pakata mukaan sen verran tavaraa kun jaksaa itse kantaa.

Pelkillä körttipastilleilla ei pitkälle pötki

Onnistuneita herättäjäjuhlia voisi verrata onnistuneeseen lomamatkaan, joka alkaa hyvillä matkavalmisteluilla. Körttipastillit ovat oiva piristys matkalle, mutta ne eivät yksinään riitä. Juhlilta saat kaiken mitä tarvitset, mutta hyvät ennakkovalmistelut takaavat sen, ettei yllätyksiä pääse matkan varrella tapahtumaan.

- Ilmoita lähipiirillesi olevasi herättäjäjuhlilla, etteivät he huolestu turhaan ja jotta he voivat tarvittaessa hoitaa postilaatikkosi tyhjennyksen sekä pitää kotiasi silmällä.
- Uusi reseptisi ja hae apteekista käyttämäsi lääkkeet. Muista myös hygieniavarusteet.
- Pakkaa järkevasti. Pääsääntönä voi pitää, minkä itse kätevästi jaksaa mukanaan kuljettaa, sillä pärjää. Varaa mukaan vaatteita niin kylmälle ja lämpimällekin säälle. Oulu on merellinen kaupunki, ja tuuli saattaa puhaltaa vilpoisesti aurinkoisellakin kelillä.
- Ota mukaasi vain ne luotto-, kela- ja etukorttisi, joita todel-

la tarvitset matkasi aikana. Varaa mukaan myös käteistä sen verran kuin arvioit juhlilla tarvitsevasi.

- Säännöllisin väliajoin nautittu vesi pitää nestetasapainoa yllä erityisesti aurinkoisella kelillä. Varaa siis juomapullo mukaasi. Juhlaravintolasta ei lopu ruoka kesken, mutta seuroihin on hyvä varata pientä purtavaa matkaevääksi.
- Jos istuminen seurapenkeillä tuottaa vaikeuksia, voi mukaan varata istuintyynyyn pehmusteeksi.

Turvallista ja siunattua matkaa herättäjäjuhlille kaikille juhlaravintolalle!

Antti Rautio

Eija Kaurila

Oulun herättäjäjuhlille on tilattu aurinkoista säätä. Matkalaukkua pakates- sa on kuitenkin syytä varata mukaan myös lämmintä vaateetusta ja sadeva- rusteet.

Nuorten juhlilla murheet unohtuvat

Kun sain tehtäväkseni kirjoittaa herättäjäjuhljen juhlalehteen siitä, miten nuoret juhlivat, ilahduin. Tulisi olemaan hauskaa jakaa mukavia kokemuksia viime kesän herättäjäjuhlilta ja kannustaa nuoria tulemaan myös Oulun herättäjäjuhlille. Ovathan herättäjäjuhlilat joka körttille vuoden kohokohta. Olinhan itsekkin uusi koko asialle, kun lähdin viime kesänä kohti Seinäjokea.

Olin päätenyt aivan sattumalta Aholansaaren rippikouluun, eikä minulla ollut yhtään sukulaista joka olisi körtti. Tottakai mieleeni tuli paljon ennakkoluuloja, kun kuulin sanan körtti. Mieleeni tuli porukka arkisen harmaita ihmisiä etukumarrassa kävelemässä. En olisi voinut olla enempää väärässä. Ihmiset olivat innokkaita ja värikkäitä, ja huumorintajuakin löytyi. Aholansaareissa minusta itsestänikin alkoi muodostua pikkuhiljaa pieni herännäisnuori. Siionin virsien pitkät tauot eivät kuulostaneet enää oudolta, ja iltaveisut olivat kiva päätös päivälle.

Aholansaareissa oli ihanaa se yhteinen tekeminen, kauniit maiseimat, heittäytyvät isokset, luonnon rauha ja jostain kumman syystä se eristyneisyys. Siellä ei ketään tuomittu ulkomuodon, uskomuksien, musiikkimaun tai muun semmoi-

sen takia. Siellä ei tarvinnut esittää ketään tai mitään, sai vaan olla itsensä. Kaikki olivat kaikkien kavereita ja yhdessä tehtiin kaikenlaista.

Saaren eristyneisyys muusta maailmasta oli mielenkiintoinen kokemus. Vaikka sieltä pääsikin tarpeen tullen pois, se tuntui ihan omalta maailmaltaan. Kaikki ”ulkopuolisen maailman” murheet eivät kantaneet sinne saakka. Kun sattumalta rupesin lukemaan lehteä, tajusin, kuinka paljon muualla on tapahtunut.

Rippikoulun kaksi viikkoa hujahtivatkin ohi nopeasti mukavan puuhailun ohessa ja jätti hyvän maun suuhun.

Rippikoulun viimeisinä päivinä alkoi olla jo haikeat lähtötunnelmat. Mutta onneksi tulisi tapahtuma, jossa näkisi rippikoulukavereita ja pääsisi taas pyörimään porukassa. Tämä tuli ilmi, kun sekä vetäjät että isokset alkoivat houkutellessa meitä Seinäjoen herättäjäjuhlille. Siellä näkisi vanhoja tuttuja ja pääsisi talkoilemaan. Siinä olikin pääsyyt siihen, miksi lähdin juhlille.

Herättäjäjuhlilla ollaan porukalla

Seinäjoen herättäjäjuhlilla olikin paljon hauskaa puuhailtavaa uusien kavereitten kanssa. Ehkä tärkein näistä oli nuorten talkoot.

”Oli hauska pysähtyä, unohtaa kaikki turha ja keskittyä olennaiseen. Se taitaakin olla syy herättäjäjuhljen suosioon.”

Nuorten juhlilla ollaan yhdessä. Antti Koivurova (5. vasemmalta) pussittaa körttipastilleja ystäviensä kanssa.

Nuorten talkoot olivat hyvä juttu siksi, että majoittautuminen oli helppoa ja ilmaista, niin kuin ruokakin. Plussaa oli myös se, että talkoita tehtiin kauniissa kesäsäässä kavereitten kanssa. Ilmoittautuminen oli helppoa ja ohjeet selkeitä. Nuorilla oli hommana körttipastillien pussitus ja myynti. Kummatkin hommat tehtiin porukalla, mikä teki työskentelystä kivaa.

Työn lisäksi nuorisotehtävät tekivät muutakin. Aikaa kului kaupunkiin tutustumiseen ja kiertelyyn, syömiseen, leikkimiseen, konsertteihin, seuroihin ynnä muihin haus-

kanpitoitapoihin. Tapahtumia oli monipuolisesti kaikenikäisille. Konsertteja oli monenlaisia aina lastenkonserteista kolmen Jiin suurkonserttiin, jossa musisoivat J. Jyrä, Juha Tapio ja Jaakko Löyty. Kaikille siis löytyi jotain. Varsinkin kolmen Jiin konsertti oli hyvin mieluisa. Nuorille tarkoitettussa yökahvilassa oli myös mahdollisuus itse nousta lavalle. Musiikkipuoli oli kyllä kunnossa.

Muunkinlaista ohjelmaa löytyi. Oli seuroja ja muuta hiljentävää sekä rauhoittavaa toimintaa. Oli hauska pysähtyä, unohtaa kaikki turha ja keskittyä olennaiseen. Se taitaakin olla syy herättäjäjuhljen suosioon. Siellä irtaudutaan arjesta ja juhlitaan.

Mutta nämä tapahtumat eivät ole ainoa syy, miksi nuoret tulevat juhlille. Herännäisnuoret kun ovat

myös innokkaita leikkijöitä. Juhlilla leikitään paljon uusia leikkejä, kuten psykiatria, peliä jota voi pelata psykiatrina vain kerran. Siellä myös keksitään uusia leikkejä ja leikitään yömyöhään. Herättäjäjuhlilla yöunet jäävät aika vähäiseksi. Tämän vuoksi ensimmäinen juhlien jälkeinen päivä menee nukkumiseen.

Herättäjäjuhlilat ovat täynnä kaikenlaista mukavaa puuhaa myös nuorille. Sen vuoksi minäkin kehotan Aholansaareissa isosena ollessani tämän vuoden pikkuisia tulemaan katsomaan Kiuruveden herättäjäjuhljen meininkiä. Ja tietenkin myös tulemaan rakkaan kotikaupunkini Oulun herättäjäjuhlille kesällä 2011.

Olet siis lämpimästi tervetullut Ouluun!

Antti Koivurova

Yökahvilaa, konsertteja ja veisaamista

”Anna toivon kantaa” -teema tullaan elämään todeksi myös nuorten juhlilla.

Seurapenkeille sanaa kuulemaan ja veisaamaan mahtuvat kaikki vauvasta vaariin.

Oulussa nuoret ja lapset on huomioitu erityisinä kohderyhminä myös oheishjelman ja muun aktiviteetin suhteen.

Juhlilla nuori voi löytää paikkansa talkoolaisena, jossa tehtäviä on monenlaisia. Nuorille suunnattua ohjelmaa on ainakin yökahvilassa, konsertissa ja yöveisuissa – nuortenilta unohtamatta.

Alakouluikäisille juhlavieraille tullaan järjestämään toiminnallista ohjelmaa monessa eri muodossa, ja koko perheelle on luvassa yhteinen konsertti.

Oulussa tuntemamme herättäjäjuhlaperinteet ovat selkeästi koettavissa, mutta haluamme tarjota juhlavieraille myös palan oululaisuutta. Oulu on kaunis kaupunki erityisesti kesäaikaan ja tarjoaa juhlavieraille taatusti unohtumattoman herättäjäjuhlakokemuksen, olipa ikä mikä tahansa.

Nähhään Oulussa!

Paula Rosbacka

Nuoret voivat viettää juhlia vaikka osallistumalla talkoisiin. Körttipastilleja myymässä ovat Kasper Parkkinen ja Ville Vauhkonen.

Savupirtistä kaupungin sykkeeseen – körttiopiskelijat elävät maailmassa

Körttikodissa asuminen on yleinen körttiopiskelijoiden tapa. Yhteisen asunnon jakaminen sopii yhteisöllisyyteen tottuneille herännäiskotien nuorille. Yhteiset arvot auttavat yhteiselämässä. Kimppakämpä luo myös turvallisuutta vasta kotoa pois muuttaneiden nuorten arkeen.

Haapajärveltä kotoisin oleva **Minna-Maija ”Mimmi” Svärd** valmistui pari vuotta sitten luokanopettajaksi. Saapuessaan Ouluun opiskelemaan hän muutti Karjasillalla sijainneeseen Körttikotiin jakamaan huoneiston kolmen muun tytön kanssa.

”Körttiläisyys on muuttunut paljon lyhyessä ajassa. Sen arkipäiväisyys on kuitenkin säilynyt”, miettii Svärd. Etenkin nuorten arki on muuttunut valtavasti vuosikymmenten vieressä. Savupirttien kynttilöiden tuike on sammunut ja nykyheränneen tietä ohjaavat kaupunkien värivalot. Tummanpuhuvissa körttipuvuissa ei körttejä kulje, vaan nuori körtti saattaa pukeutua punaisiin avokkaisiin, vaikka räikeää punaa pidettiin entisvanhaan paholaisen tunnusvärinä.

Nykykörtti kurkistaa maailmaa siis aivan kuin muovikuusen alta. Ympäristö on muuttunut, mutta ihminen on pysynyt samana – sellaisena jota Jumala armahtaa virheineen. Kaupungin ilmaa hengittävä herännyt yrittää silti säilyttää juurevat arvonsa. ”Körttiläisyys on vaatimatonta arkipäivän uskoa ja pyrkimystä yksinkertaiseen elämään”, Svärd kertoo.

”Körttiläisyydessä eletään kiinni arjessa. Arkea ja uskonnollisuutta ei voi erottaa toisistaan. Armollisuus on tärkeintä ja siitä syntyvä rakastava suhtautuminen toisiin ihmisiin”, Svärd korostaa.

Körttis opiskelijatoiminnan sydämenä

Välivainiolla sijaitsevassa Körttikodissa eli Körttiksellä, kuten myös muissa opiskelijoiden kodeissa, järjestetään opiskelijoiden kesken seuroja kahdesti kuussa.

Tuomas Svärd

Yhteisöllisyys on vahvasti mukana körttiopiskelijoiden arjessa. Luokanopettajaksi vasta valmistuneen Minna-Maija Svärdin arki täyttyy perhe-elämästä miehensä Tuomaksen ja pienen Kreetta-tytön kanssa

Seuroissa veisataan Siionin virsiä, pidetään puheita ja seurustellaan ruoan ääressä. Keväisin seuroja pidetään myös puistoissa piknikä viettäen. Suurin osa Oulun körttiopiskelijoista on kasvanut herännäisyyteen vanhempiensa kautta.

Herännäisnuorten elämässä tärkeää on myös kuoro. **Körttiopiskelijoiden kuoron** muodostavat **Juho Peltoniemen** johdolla kymmenkunta opiskelijaa ja nuorta aikuista. Kuoro oli tauolla muu-

taman vuosikymmenen ajan ja se perustettiin Körttiksen asukkaiden voimin uudelleen vuonna 2002. Silloin nähtiin, että halua Siionin virsien veisaamiseen on yhä olemassa.

Körttiläisyyteen kuuluu, että jokainen otetaan vastaan ja mukaan toimintaan sellaisena kuin on. Körttiläinen saa olla uskossa epäilevä – voisi jopa sanoa epäilyn kuuluvan körtin sielunmaisemaan. Herännäisyys on epä-

”Körttiläinen saa olla uskossa epäilevä – voisi jopa sanoa epäilyn kuuluvan körtin sielunmaisemaan.”

dogmaattista eikä valmiita vastauksia ole.

”Minulle on tärkeää körttiläisyyden avarakatseisuus ja nöyryys.

Tervetuloa osallistumaan tai tutustumaan Oulun körttiopiskelijoiden toimintaan.

Soita tai lähetä sähköpostia Hanna Pihlajamäelle, puh. 040 703 1727, hansikasloker@gmail.com.

Hannalle ilmoittamalla pääset mukaan körttiopiskelijoiden sähköpostilistalle, jossa tiedotetaan seuroista ja muista tapahtumista.

Tarkoituksena on katsoa omaan sisimpään eikä toisten synteihin”, kertoo **Hanna Pihlajamäki**, sairaanhoitaja-diakonissaopiskelija ja Oulun körttiopiskelijoiden yhteyshenkilö.

Syksyllä 2010 Oulun körttiopiskelijoiden toiminta alkaa seuroilla Pihlajamäen luona. Silloin päätetään yhteistuumin syksyn ohjelmasta ja tulevista seuroista.

Jussi Pesonen

Lapset ja lapsiperheet ovat tervetulleita

Oulun herättäjäjuhlilla huomioidaan myös lapsiperheiden tarpeet. Leikki-ikäiset lapset voivat viettää juhlakentän lisäksi aikaa leikkipaikalla, jossa on tarjolla lapsille sopivaa ohjelmaa ja leikkejä. Lapsen voi myös jättää leikkipaikalle hoitoon määräajaksi korvausta vastaan.

Vanhemmat voivat käydä hoitamassa, syöttämässä ja nukuttamassa pienokaisiaan Vauvalassa, joka löytyy muiden palvelujen tapaan juhlakentän tuntumasta. Vauvalaan varataan tarpeellisimpia lastenhoidon tarvikkeita. Vauvojen hoito on vanhempien vastuulla, eikä Vauvalaan voi jättää lapsia hoitoon.

Reijo Sallinen

Hans Christian Daniel

Suurelle juhlakentälle mahtuvat myös pienet ihmiset

Körttityyliä oululaisittain

Tein gallupia oululaisten keskuudessa siitä, mitä he ajattelevat ja tietävät herännäisyydestä. Vaikka herännäisyys ei ole yhtä tunnettu herätysliike Oulun seudulla kuin esimerkiksi lestadiolaisuus, vastaukset olivat yllättäviä: monella vastaajista ei ollut tietoaakaan siitä, mitä herännäisyys on.

Herännäisyys sekoitettiin helposti lestadiolaisuuteen tai helluntailaisuuteen. Vaihtoehtoisesti mielikuvat saattoivat olla hyvin kliseisiä: ”eivätkös körtit ole todella synkkämielisiä”, ”körtit taitavat pukeutua harmaisiin vaatteisiin ja huiveihin” ja ”se körttikampaus, jossa on jakaus keskellä päätä”.

Päätin jututtaa muutamaa herännäistaustaista oululaista ja selvittää, miten he näkevät herännäisyyden ja mitä körttiläisyys heille merkitsee.

**Teksti ja kuvat:
Johanna Westerlund**

Tanssija Hanna Appel pukeutuu omien sanojensa mukaan rennosti yhdistel- len trendikkyyttä, boheemiutta ja omaa tyyliä. Hanna pitää paljon myös vin- tage-vaatteista.

Hanna Appel, o.s. Mäntymaa

Kuka olet?

Olen oululaissyntyinen maailmankansalainen, joka on asunut eri puolilla maailmaa ja nähnyt paljon. Vanhempani ovat lähetystyöntekijöitä, mistä syystä olen lapsena asunut muun muassa Tansaniassa. Tällä hetkellä kotikaupunkini on Oulu, mutta ensi vuodeksi muutan Pariisiin jääkiekkoilija-aviomieheni kanssa. Asun siellä, minne elämä milloinkin vie.

Olen päätoiminen tanssija ja tanssinopettaja – ikään kuin tanssialan freelancer. Tanssinopettajan tutkintoni olen suorittanut Turussa ja työskentelen tanssinopettajana oululaisessa City Dance -tanssikeskuksessa ja tanssillisena lehtorina Haapaveden opistossa. Tanssin itse mm. Natural Hype -ryhmässä, jonka kanssa osallistuimme Talent-ohjelmaan vuonna 2009.

Mitä mielestäsi on körttiläisyys?

Körttiläisyydestä ensimmäisenä mieleeni tulee herättäjäjuhlat, Aholansaari, körttipastillit, Jaakko Löytty ja Siionin virret. Körttiläisyyteen kuuluu myös körttihiivi, joka minullekin ostettiin lapsena. Nykyisin käyttö on kyllä jäänyt vähemmälle.

Olen aina elänyt keskellä körttiläisyyttä. Se on ollut minulle osa lapsuutta, ja herättäjäjuhlilla on tavattu serkkuja, tätejä, setiä ja isovanhempia. Mummolla ja papalla laulettiin Siionin virsi aina ennen ruokailua ja nukkumaanmenoa. Myös erilaisissa juhlissa, joihin kokoontuu lähisukua, meillä on tapana pitää pieni körttihenkinen veisuhetki.

Mitä körttiläisyys merkitsee sinulle?

Körttiläisyys on yhdessä hiljentymistä. Siinä olenainen on pääosassa – ei mitään turhia muodollisuuksia. Körttiläisyydessä on jalat maassa ja se on mielestäni hyvin perisuomalaista: veisataan har- taudella ja tosissaan.

Minulle körttiläisyys tulee perhepiiristä. En ole käynyt rippikoulua Aholansaarella, joten itselleni ei ole muodostunut vahvaa kaveripiiriä körttiläisistä ikätovereista.

Herättäjäjuhlille osallistuin joka vuosi perheen mukana aina 15-vuotiaaksi asti. Sen jälkeen olen käynyt juhlilla silloin, kun aikataulu on antanut myötä. Edelliset juhlat taisivat olla Ylivieskas- sa vuonna 2006. Oulun juhlille osallistun ehdotomasti!

Leena Pääkkönen

Kuka olet?

Olen 51-vuotias oululainen työssäkäyvä perheenäiti. Taiteet ja luonto ovat lähellä sydäntäni. Liikun paljon luonnossa ja hiihdän. Käyn aktiivisesti teattereissa ja konserteissa sekä olen myös itse mukana tekemässä musiikkia. Työskentelen nuorten parissa.

Mitä mielestäsi on körttiläisyys?

Körttiläisyys on ymmärtäväistä ja suvaitsevaista suhtautumista ihmisiin. Se on lempeää ohjaamista uskomiseen ja yksi elämäni taustavaikuttajista. En löydä körttiläisyydestä mitään ankaraa, vaan se on mielestäni hyvin humaania. Körttiläisyydessä tärkeitä ovat myös miljööt ja paikat, kuten Aholansaari.

Mitä körttiläisyys merkitsee sinulle?

Herännäisyys tulee minulle juurieni kautta. Äitini sai kimmokkeen opettajaltaan

Väinö Malmivaaralta opiskellessaan Mieslahden kansanopistossa.

Herännäisyys on ennen kaikkea lapsuuteeni liittyviä muistikuvia. 1960-luvulla perhe pakattiin autoon ja lähdettiin juhille. Herännäisyys oli vapaamuotoista harjoittamista. Siitä tulee mieleen Siionin virsien veisaamisen pitkä jälkikaiku pihamaalla.

Opiskeluaikanani kävin talkoissa Aholansaarella, ja sittemmin myös lapseni ovat käyneet siellä rippikoulunsa. Nykyisin en voi sanoa olevani aktiivinen körtti, vaan saatan lukea aiheeseen liittyvää kirjallisuutta ja käydä Aholansaarella. Herännäisyys olisi varmaan turvapaikkani, jos joutuisin hätään.

Körttiläisyys on minulle osa kristillisyyttä samoin kuin ruisleipä tai saunavasta on osa suomalaisuutta. Körttiläisyys on vapautunutta ja epämuodollista kristillisyyttä.

Musiikin ja nuorten parissa työskentelevä Leena Pääkkönen kertoo pukeutuvansa tilanteen mukaisesti, mutta tärkeintä vaatteissa on kuitenkin mukavuus.

Eläkepäiviään viettävä Mikko Peltoniemi pukeutuu herättäjäjuhille sään mukaisesti. Hellepäivänä asusteisiin kuuluvat t-paita ja lyhyet housut.

Mikko Peltoniemi

Kuka olet?

Olen tyytyväinen eläkeläinen ja onnellinen siitä, että eläkeläisten olot on turvattu Suomessa. Olen ollut 6 vuotta eläkkeellä ja aika kuluu nopeasti. Joskus mietin, että miten ehdinkään tehdä aikoinaan kaikkea sitä töistä lasten harrastuksiin. Vanhuus hiipii päälle, eikä enää jaksaisikaan niin kuin ennen.

Eläkeläisenä päiväni kuluvat siirtolapuutarhamökin, järvenrantamökin ja omakotitalon kunnostustöissä. Joskus saatan osallistua joihinkin talkoisiin. Lapseni ovat jo aikuisia, ja saan pian neljännen lapsenlapseni.

Mitä mielestäsi on körttiläisyys?

Körttiläisyys on vaatimatonta kristillisyyttä. Omalla elämällä eletään kristillisiä arvoja. Körttiläisyyttä ja uskoa ei tarvitse näyttää ulospäin ja tehdä itsestään merkittävää. Körtti-

läisyys on sisäistä kuria, joka ohjaa elämässä.

Mitä körttiläisyys merkitsee sinulle?

Körttiläisyys antaa turvaa kuten usko ylipäättään. Mietin, että mihin ihminen voi turvata, jos on ateisti.

Körttiläiseksi tulin avioliiton kautta. Olen kyllä aina ollut mieleltäni körtti, mutta ymmärsin sen vasta mennessäni naimisiin körttisuvun tyttären kanssa. Elämäni on muokannut myös opintoni Karhunmäen kristillisessä kansanopistossa, ns. körttiopistossa, joka tunnetaan nykyisin Lapuan kristillisenä opistona.

Ennen avioitumista osallistuin yksin yksille herättäjäjuhille 60-luvulla, mutta 70-luvulta lähtien yhdetkään eivät ole jääneet väliin. Ne ovat muodostuneet perinteeksi. Seuroissa ja veisuissa käyn satunnaisesti.

Seppä Högmanin juurilla

Martti Hökkä

Yli-Iin kirkonkylän liepeillä on hiljainen pihapiiri. Piharakennuksista osa on purettu pois ja lähellä taloa, aivan jokitöyräällä tuomen alla, on toista metriä korkea suippopäinen luonnonkivi ja siinä pronssinen laatta, jossa lukee kohokirjaimin: ”Tällä paikalla syntyi 25.7.1750 pohjalainen seppä Jaakko Högman, jonka opastamana Paavo Ruotsalainen varttui heränneen kansan sielunhoitajaksi ja johtajaksi.”

Sepän pirtti on rakennettu vuonna 1870 paikalle, missä sijaitti tulipalon hävittäjä **Jaakko Högmanin** syntymäkoti.

Helatorstain aikaan sepän sukulaisten, **Matti Hökän** omistamalta Sepän pirtiltä voi kuulla Siionin virren veisuun jo kauemmas tielle. Maakunnan herännyttä kansaa, joukossa Hökän sukukuntaa, kokoontuu vuosittain perinteisesti muistomerkin äärelle Sepän seurojen päätösseuroihin.

Seppä kirjakauppihana

Jaakko Hökkä syntyi suuren lapsilauman kuopuksena. Vanhemmat **Matti** ja **Margareta** olivat talonpoikaista lähtöä. He olivat asettuneet Karjalankylään Pudasjärven kirkonkylän ja Iihin kuuluvan Oi-järven kautta. Siellä hän ehkä oppi

lautaus- ja uittotöissä tarvittavia sepän taitoja. Riepulasta käsin hän kävi rippikoulunsa Pudasjärvellä ja pääsi ensiripille 15.3.1767.

Isä-Matin kuoltua 1770 Jaakon tie kulki Iin kirkolle Illinsaaren Koppeloon. Hän oli tuolloin parikymppinen nuori mies ja haki työtilaisuuksia Tornioista. Siellä hänet vihittiin 15.4.1784 Pirkkiössä asuneen **Klaara Antin** kanssa. Pariskunnalle syntyi neljä lasta, joista aikuiseksi varttui vain tuleva herännäisjohtaja **Margareta Högman** (1786–1849).

Jaakko Hökän liikkuva ammatti seppänä johti hänet perheineen Savoan Pielavedelle (1788), sitten Jyväskylään Laukaaseen kappelin kellotapulien rakennustyömaalle. Sepän työnsä ohessa hän kuljetti ja kaupusteli hengellistä kirjallisuutta. Pielavedellä ollessaan hän otti sukunimekseen **Högman** käsityöläisille ominaisen käytännön mukaan. Jyväskylässä seppä asui kuolemaansa saakka.

”Sepän yliopisto”

– näillä sanoilla herännäisyystutkija **Viljo Remes** luonnehtii sepän merkitystä **Paavo Ruotsalaiselle**. Sepällä oli, kuten sanotaan, sana hallussaan. Sanalla hän opasti ja lohdutti nuorta totuuden etsijää Paavoja ja monia muita.

Sepän sanat ovat iskostuneet mielimme oppikirjojen sivuilta: ”Yksi sinulta puuttuu ja sen mukana kaikki, Kristuksen sisäinen tunteminen”. Sanat vapauttivat

Paavo Ruotsalaisen jälleen pelkäksi Paavoksi, ihmiseksi kaikkinen vikoineen, kuten tutkija **Olavi Moilanen** on sanonut.

”Sepän kirjana” tunnettu ”Thoman Wilkokkin kallihiit hunajan-pisarat kalliosta Christuxesta” kantautui Paavo Ruotsalaisen käsiin seppä Högmanin kautta. Ruotsalaiselle sepän antamasta kirjasta tuli jopa niin läheinen, että kun hän ei enää kyennyt lukemaan kuolinvuoteellaan, hän muisteli ulkoa Hunajanpisaroita.

Herrnhutilaisten laulukokoelmasta Siionin virsiksi

Oulu oli sepän nuoruudessa hengelliseltä rakenteeltaan verratun yhtenäinen. Luterilaista puhdasoppisuutta leimasi kirkollinen kansantapa, vaikka Oulussa isonvihan jälkeen olivat vaikuttaneet myös radikaalipietistiset, separatistiset virtaukset.

Radikaalipietistisen kuohun rauhoituttua Ouluun saapuivat herrnhutilaisveljet **Johan Nitschmann**, **Andreas Grasmann** ja **Daniel Schneider** vuonna 1734. Herrnhutilaisuus jätti jäljen Oulun seurakuntaelämään sulautuen maltilliseen pietismiin.

Oulun seudulla oli 1700-luvun jälkipuolella vahvoja pietismistä vaikutteita saaneita kirjallisuutta harrastavia pappeja ja opettajia. Heränneiden veisukirja, Siionin virret, on syntynyt herrnhutilaisten laulukokoelman pohjalta. Näin herrnhutilaisuutta pidetään yhtenä herännäisyyden pohjavirtana.

”Sepän sanat ovat iskostuneet mielimme: ”Yksi sinulta puuttuu ja sen mukana kaikki, Kristuksen sisäinen tunteminen”

Högmanin pirtin uuni on ollut esikuvana Antti Hyryn Finlandia-palkinnon saamassa romaanissa ”Uuni”.

Herännäisyys leviää Oulun seudulle

Pietistisen uskonnollisuuden kannattajan, varakkaan värjärimestari **Elias Pioniuksen** koti muodostui heränneiden ystävien kokoontumispaikaksi 1800-luvulla. Koti oli myös **Elias Lönnrotin** anoppila. Oulun palon 1822 jälkeen seuroja pidettiin runsaasti työläisten kodeissa laitakaupungilla, sillä kirkko tuhoutui tulipalon mukana.

1830-luvun alkupuolella herännäisyys levisi Kainuusta ja Savosta käsin. Leviämistä auttoi perinteinen ja vilkas kaupankäynti seutujen välillä, ja Oulun markkinat vetivät väkeä kaukaakin. Oulun heränneitten kokoontumispaikaksi muodostui Nokelan (Klemola) talo Kaakkurissa. Toinen merkittävä kokoontumispaikka oli värjäri **Paul Mustelinin** talo. Viranomaiset antoivat Mustelinille

sakon heränneiden suosimisesta. Muuten virkakunnalla ei ollut mitään pahaa sanottavaa paikkakunnan pietisteistä, kuten heitä nimettiin.

Oulun rovastikunnan seurakuntiin herännäisyys levisi heränneiden sananpalvelijoiden kautta. Seuroja pidettiin alkuaikoina ainakin Alakiimingin ja Kempeleen kappalaisten pappiloissa. Myös sepän synnyinseurakunnassa Iissä herätys sai jalan sijaa, kun **Johan Mikael Stenbäck**, runoilijapappi **Lauri Stenbäckin** veli, tuli sinne kappalaiseksi. Kuulijoita saapui Oulusta saakka.

Sepän viitoittamaa tietä seurannut Paavo Ruotsalainen kävi Oulussa ensimmäisen kerran vuonna 1835 ja sen jälkeen useampaan otteeseen.

Toivo Hyryläinen

Iijoen rannalla sijaitseva Seppä Högmanin koti on perinteinen pohjois-pohjalainen asuinrakennus kuisteineen.

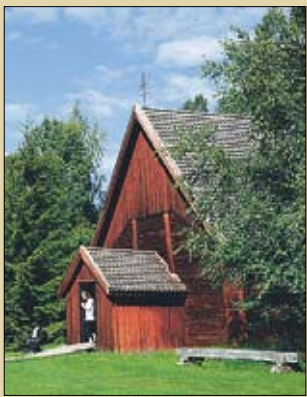

Martti Hökkä

Kirkko keskellä kylää

Oululaisten keskuudessa eli muinoin nukkumaan mentäessä sanonta ”Heleperin haltuun”. Hällberg, oli koko kaupungin tuntema palovartija, joka valvoi kaupungin turvallisuutta kirkontornissa 1760-luvulla. Heleperiä ei ole enää mahdollista tavata tuomiokirkon tornissa, mutta kirkot ovat oiva paikka aloittaa tutustuminen Ouluun ja lähikuntiin.

Oulun kaupunki

Vanhat elinkeinot näyttävät Turkansaarella

Oulujoella, noin kymmenen kilometrin päässä Oulun keskustasta itään, sijaitsee Turkansaari. Saari on maalaiskulttuuria esittelevä ulkomuseoalue, joka koostuu yli 40 museorakennuksesta. Saarella voi perehtyä vanhoihin elinkeinoihin: maatalouteen, karjanhoitoon, kalastukseen, metsätyöhön, uittoon ja tervanpoltoon.

Turkansaaren kirkko

- Vihittiin kirkoksi 1925
- Autiokirkko, jossa pidetään kesäisin häitä ja jumalanpalveluksia
- Rakennettiin rukoushuoneeksi 1694, jolloin Turkansaari oli vilkas markkinapaikka. Markkinoiden loppuessa kirkko myytiin kalastajien varastoksi Raatin saareen 1814, mutta se siirrettiin takaisin entiselle paikalleen talvella 1922.

Sanna Krook

Tuomiokirkon torni näkyy naapurikuntiin saakka

Sofia Magdalenan kirkko sai tuomiokirkon aseman vuonna 1900. Kirkko rakennettiin Carl Ludvig Engelin piirustusten mukaan hirsisen tukipilarikirkon paikalle, joka tuhoutui Oulun suurpalossa vuonna 1822. Vanhasta kirkosta ovat edelleen jäljellä alkuperäiset kiviseinät ja irtaimistoa. Tänä päivänä tuomiokirkko on hengellisen hiljentymisen paikka, kulttuurin keskus ja suosittu juhlapaikka. Kirkon ympäristöstä löytyvät Oulun historialliset rakennukset, kuten lääninhallitus, lyseo, kulttuuritalo Valve ja kaupungintalo. Lähellä sijaitsee myös Hupisaarten alue puutarhoineen ja leikki- puistoineen.

Historiaa viideltä vuosisadalta

- Cornelius Arendtzin 1611 maalaama Johannes Messeniuksen muotokuva on tiedettävästi Suomen vanhin öljymaalaus, jonka malli tiedetään
- Esineistö on peräisin viideltä eri vuosisadalta, ja suuri osa on saatu lahjoituksina
- 1600-luvulta on säilynyt ehtoollismalja ja kaksi hautakiveä
- Vanhimmat messukasukat, kattokruunut ja lampetit ovat 1700-luvulta

Varteva Oy

Muhoksen kirkko

- Vihitty käyttöön 1634
- Suomen vanhin ympärivuotisesa käytössä oleva puukirkko, ns. tukipilarikirkko
- Tyyliään suorakaiteen muotoinen pitkäkirkko
- Emanuel Granbergin maalauksia ja alttaritaulu 1700-luvun lopulta
- Mikael Sigfridson Baltin saarnatuoli 1600-luvun lopulta
- Pohjalaista renessanssityyliä edustava kellotapuli vuodelta 1762
- Hiippakunnan komein virsitaulu, jonka on lahjoittanut vuoden 1828 tienoilla Oulun läänin maaherra Abraham Stjernschantz

- Kirkkopihassa vapaussodan ja viime sotien muistomerkkejä sankarihautoineen

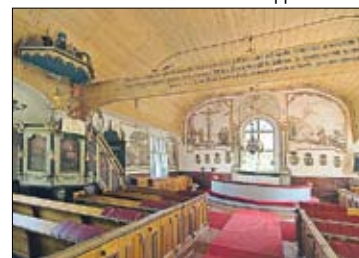
Seppo Sivonen

Kiimingin kirkko

- Vihitty käyttöön 1761
- Yksi Suomen parhaiten alkuperäisessä asussaan säilyneistä 1700-luvun puukirkoista
- Tyyliään ulkoviisteinen puusta rakennettu ristikirkko
- Mikael Toppeliuksen maalaama alttariseinä ja öljyvärimaalaus 1700-luvun lopulta
- Kirkkopihassa 61 talvi- ja jatkosodissa kaatuneiden sankarihautaa
- Paikkakuntalaisen Oskari Jauhiaisen sankaripatsas vuodelta 1949

Seppo Sivonen

Kempeleen vanha kirkko

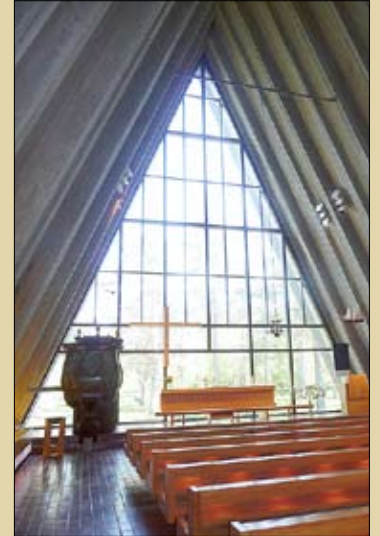
- Vihitty käyttöön 1691
- Tyyliään tukipilarirakenteinen, päätytornillinen pitkäkirkko
- Mikael Toppeliuksen maalaukset ja alttariseinä 1700-luvun lopulta

Luodossa mieli ja sielu lepää

50 kilometrin päässä Oulusta sijaitsee Perämeren suurin saari Hailuoto. Suomen kulttuurimaisemakohteessa elää noin tuhat vakituista asukasta, ja saari on erittäin haluttu mökkikohde. Saaren suojelu-kohteena ovat linnut, ranta-alueet ja erikoiset harjumuodostumat.

Hailuodon moderni kotakirkko

- Vihittiin käyttöön 1968
- Irma ja Matti Aaltosen suunnittelema
- Rakennettiin tulipalossa tuhoutuneen kirkon tilalle, joka oli ennen paloaan yksi Suomen vanhimmista puukirkoista
- Vanhasta kirkosta muistuttaa nykyisin pronssinen muistolaatta sekä askeettinen ulkoilmakirkko puuristeineen ja -penkkeineen.
- Pieni ja koruton hautausmaa kertoo hailuotolaisten tavallisten talollisten ja kalastajien sekä luotsien, merikapteenien ja kruununvirkamiesten menneisyydestä

Kaisamarja Stöckell

Vesa Haapala

Haukiputaan kirkko

- Vihitty käyttöön 1764
- Tyyliään ulkoviisteinen ristikirkko
- Mikael Toppeliuksen raamattuaiheisia maalauksia 1700-luvun lopulta. Koko seinän peittävää maalauksia on taidehistorian asiantuntijoiden keskuudessa esitetty Suomen merkittävimäksi barokkityyliseksi sommitelmaksi.
- Tapulin seinustalla on seissyt vaivaisukko 1800-luvun puolivälistä lähtien. Nykyinen ukko on vuodelta 1984 ja sen kirkkohatussa lukee teksti: ”Joka köyhää armahtaa, hän lainaa lahjansa herralle”.

- Saarnatuoli on pohjoisranskalaisista tyyliä 1700-luvulta ja sitä kannattelee Simon-niminen puuäijä
- Hautausmaan vanhimmat haudat ovat 1700-luvun loppupuolelta. Vanhempia hautoja on kirkon alla hautaholveissa yhteensä noin 150.
- Samalla tontilla sijaitsee Pyhän Kolminaisuuden Kirkko, ns. uusi kirkko, joka vihittiin käyttöön 1993

Rauhan Tervehdys

Oulunsalon kirkko

- Vihitty käyttöön 1892
- tyyliään länsitornillinen pitkäkirkko
- Oulunsalon kolmas kirkko
- G. A. Dahlströmin maalaama alttaritaulu v. 1855, joka on pelastettu aikaisemmasta tulipalossa tuhoutuneesta kirkosta
- Hautausmaalla ensimmäisen, 1665 rakennetun uhrikirkon muistomerkki

Johanna Westerlund

Herättäjäjuhlien talkoissa on ”mahottoman mukavaa”

Jo kaksitoistavuotiaana Paavo Kuivamäki oli Lapuan herättäjäjuhlilla polkupyörävartiossa, eli hän vartioi pyörillä juhlille tulleiden polkupyöriä. Hän on ollut talkoolaisena myös kaksilla edellisillä Oulun herättäjäjuhlilla: vuonna 1960 hän oli majoitustehtävissä ja vuoden 1983 juhlilla hän vastasi juhlakentän rakentamisesta.

Herännäisyys on Paavo Kuivamäelle verenperintöä Etelä-Pohjanmaalta. ”On ollut luontevaa ja itsestään selvää, että on pitänyt mennä vapaaehtoistehtäviin herättäjäjuhlille”, sanoo Paavo. Mielellään hän on mennytkin, sillä ”herättäjäjuhlien talkoissa on mahottoman mukavaa”.

Paavo on aina ilahduttanut talkoolaisien into tehdä työtä. Hän muistelee, että yleensä innokkaimpia on pitänyt ennemminkin toppuutella kuin käskää. Miehellet, joka oli ollut rakentamassa juhlakenttää jo monta päivää, Paavo kertoo sanoneensa: ”Lepää huomina päivää. Älä tule talkoisiin.” Kehotukset eivät kuitenkaan hidastaneet innokasta talkoolaista, vaan mies oli seuraavana aamuna jälleen töissä ensimmäisten joukossa.

Talkoissa on tunnelmaa. Hommaa löytyy jokaiselle seurapenkien pystytyksestä aina kirjojen myyntiin.

Talkoolaisena pääsee osalliseksi moneen

Vuoden 1983 Oulun herättäjäjuhlien talkoisiin tuli osavia ihmisiä runsaasti myös Oulun ulkopuolelta Yli-Iitä ja Rantsilaa myöten. Talkoohenkeä vahvistivat monet hauskat sattumat ja tapahtumat.

Juhlien pääsihteerinä oli tuolloin nuori pastori **Heikki Keränen**, ja myös piispa **Olavi Rimpiläinen** osallistui rakentamiseen. ”Heikki Keränen piti tapanaan ajalla ympäri juhlakentän raken-

nustyömaata kesäpösoillään. Nähtyään piispan vasaran varressa, Heikki pysähtyi lähetyville ja sanoi kuuluvalla äänellä auton ikkunasta: ’On se hyvä, kun tuli nuorena opiskeltua, niin on päässyt sisähommiin.’”, muistelee Paavo.

Vuoden 1983 juhlien yövartioinnista vastasi pitkään Oulun seurakunnissa luottamushenkilönä 80-luvulla vaikuttanut komisario **Jussi Yliluoma**. Yliluoman avuksi oli hankittu iso vartiointikoira. Ensimmäisenä aamuna koiran

kanssa yön vartioinut Jussi Yliluoma kertoi Paavolle, että eniten häntä oli tuona yönä pelottanut se koira.

”Eräänä päivänä talkotoimistoon tuli pieni mies, joka osoittautui Herättäjän valtakunnallisen kuoron johtajaksi **Väinö Viitasalo**”, kertoo Paavo. Viitasalo oli harjoituksissa havainnut, etteivät suuren kuoron kaikki laulajat näe hänen käsiään, kun hän johtaa kuoroa. ”Hankkikaa minulle valkoiset käsineet”, oli Viitasalo

”Yleensä innokkaimpia on pitänyt ennemminkin toppuutella kuin käskää.”

lo sanonut. Paikalle tuli sopivasti poliisitarkastaja **Haikola**, jolla oli käsissään poliisin valkoiset hanskat. Väinö Viitasalo sai hansikkaat lainaksi ja niin oli sekin ongelma ratkaistu.

Paavo Kuivamäki sanoo pitävänsä talkoissa siitä, että talkoolaisena pääsee osaksi sitä ”perhettä”, joka järjestää juhlia. Talkoissa pääsee osalliseksi myös paljon muuhun kuin ainoastaan omaan tehtäväalueeseensa.

Ikäviä puolia herättäjäjuhlien talkootöistä Paavo Kuivamäki ei keksi miettimälläkään. Ikävää on kuitenkin, ettei hän enää ensi kesänä jaksa lähteä talkoisiin. ”Täytyy jäädä eläkkeelle, vaikka ei haluaisi. Nuorempia, innokkaampia varmasti löytyy”, Paavo kertoo.

Väinö Rautio

Paavo Kuivamäki

Vuoden 1983 Oulun herättäjäjuhlien alttari pystytettiin talkoovoimin. Paavo Kuivamäki (vas.) vastasi juhla-alueen rakentamisesta.

Virittäydy juhlakentän tunnelmaan: tule mukaan talkoisiin!

Herättäjäjuhlien onnistuminen on perinteisesti ollut talkootyön varassa. Juhlien tekemään tarvitaan kaikkiaan noin 1 500 talkoolaista.

Osa tehtävistä on ennen juhlia, mutta suurin tarve on juhlien aikaan. Tuolloin tarvitaan käteviä käsiä ja jaksavia jalkoja muun muassa ravintolassa, kentän rakentamisessa, kolehdinkeruussa, liikenteen ohjauksessa, ensiavussa, siivouksessa ja toimistohommissa.

Ilmoittaudu vaikka heti

- postitse: Oulun Herättäjäjuhlien talkotoimisto, PL 122, 90101 Oulu
- myöhemmin myös puhelimitse talkotoimistoon tai herättäjäjuhlien verkkosivujen kautta osoitteessa www.ouluherattajajuhlat.fi

*Sunnattua matkaa!
Kiuruveden herättäjäjuhlat 2010*

Tervetuloa juhliin
lakeudelle!

Herättäjäjuhlat
Isossakyrössä
6.-8.7.2012

www.isonkyronsrk.fi
www.isokyro.fi

Oulun herättäjäjuhlien juhlatoimikunta

Juhlatoimikunnan pj.

Juhani Lavanko
040 548 0704
juhani.lavanko@evl.fi

Juhlien pääsihteeri

Riku-Matti Järvi
040 515 7315
riku-matti.jarvi@evl.fi

Herättäjä-Yhdistys

Osmo Kangas
0400 686 646
osmo.kangas@h-y.fi

Oulun seurakuntayhtymä

Arja Ahonen
040 502 0108
arja.ahonen@evl.fi

Oulun kaupunki

Anneli Korhonen
044 703 1125
anneli.korhonen@ouka.fi

Kansliatoimikunnan pj.

Reijo Sallinen
040 554 3912
reijo.sallinen@ouka.fi

Kenttötoimikunnan pj.

Kalevi Laurila
0400 880 770
kalevi.laurila@jmcfinance.fi

Liikennetoimikunnan pj.

Esa Vuolteenaho
040 553 2109
esa.vuolteenaho@dnainternet.net

Majoitustoimikunnan pj.

Maire Kuoppala
040 574 7124
maire.kuoppala@evl.fi

Nuorisotoimikunnan pj.

Paula Rosbacka
040 575 2714
paula.rosbacka@evl.fi

Ohjelmatoimikunnan pj.

Jouni Riipinen
044 316 1719
jouni.riipinen@evl.fi

Ravintolatoimikunnan pj.

Seija Pietilä
050 384 1206
seija.pietila@valio.fi

Talkootoimikunnan pj.

Heikki Kaikkonen
040 502 5010
heikki.kaikkonen@evl.fi

Talous- ja markkinointitoimikunnan pj.

Antto Joutsiniemi
040 586 6135
antto.joutsiniemi@op.fi

Tiedotustoimikunnan pj.

Pertti af Hällström
0400 708 017
pertti.afhallstrom@co.inet.fi

Tietohallintotoimikunnan pj.

Antti Paavola
040 538 9981
antti.paavola@oulu.fi

Turvallisuustoimikunnan pj.

Erkki Haikola
0400 689 376
erkki.haikola@koti.fimnet.fi

Juhla-alueella toimii langaton verkkoyhteys

Herättäjäjuhlilla jos missä on lupa sulkea mööpelit ja hiljentyä sanoman äärelle. Oululaiset ovat kuitenkin teknologiahullua kansaa. Jos haluat tehdä kulttuurimatkan oululaiseen arkeen, on juhla-alueella käytössäsi langaton ja avoin panOULU-verkko.

Verkkoyhteyden kautta juhluvieraiden on mahdollista selata omalla päätelaitteellaan esimerkiksi juhlien ohjelmatietoja ja Siionin virsien sanoja. panOULU on käytettävissä Raksilan lisäksi mm. keskustassa, useissa ravintoloissa, kirjastoissa ja jopa tuomiokirkossa.

Oulun
herättäjäjuhlat
verkossa

Lue tuoreimmat kuulumiset
osoitteessa
www.ouluherattajajuhlat.fi
ja Facebookissa.

Tervetuloa Oulun herättäjäjuhlille ja Herättäjä-Yhdistyksen jäseneksi!

Herännäisyys

eli körttiläisyys on yksi kirkossamme vaikuttavista herätysliikkeistä. Herättäjä-Yhdistys ry:n toiminta-ajatuksena on Siionin virsillä ja seuroilla tukea ja rohkaista ihmisiä elämään kristittyinä. Jäseniä yhdistyksessä on yli 6.200.

Seuroja ja kirkkopyhiä järjestetään eri puolilla maata yhteistyössä paikallisseurakuntien kanssa. Vastuuta kantavat yhdistyksen jäsenet, noin 150 paikallisosastoa ja yhdistyksen työntekijät. Yhdistyksen talous rakentuu lahjoitusten ja kolehtien varaan.

Tervetuloa mukaan siioninvirsiseuroihin!

Tule juoksujalkaa...

Liity yhdistyksen jäseneksi!

Jäsenyydellä tuet yhdistyksen työtä kotimaassa, lähetyksentillä ja nuorten parissa. Maltillisena, luterilaisena herätysliikkeenä korostamme odottavaa uskoa, ihmisen pienuutta ja Jumalan suuruutta ja salaisuutta. Yhdistys tarvitsee Sinua.

Saat liittymislahjaksi Siionin virret!

Jäsenmaksut vuonna 2010:
vuosijäsen 20 €, nuorisojäsen 5 € ja
ainaisjäsen 200 €

Tilaa uudistunut Hengellinen Kuukauslehti!

Kestotilaus 37 €
Vuositilaus 40 €
Opiskelijatilaus 30 €

...Herättäjä-Yhdistyksen suosituille rippileireille!

Rippileirit pidetään Aholansaarella ja jokaiselle leirille mahtuu 25 ensin ilmoittautunutta. Ilmoittautuminen tapahtuu **ma 13.9.2010 klo 8.00** alkaen vain puhelimitse alla oleviin leirikohtaisiin numeroihin. Kannattaa soittaa heti kahdeksalta ja olla kärsivällinen, linjoilla on ruuhkaa.

Myöhemmin leiripaikkoja ja varasijoja voi tiedustella suoraan nuorisosihteereiltä.

Kesän 2011 rippikoululeirit:

Aholansaari 1	6.-18.6.	(06) 4335 725
Aholansaari 2	6.-18.6.	(06) 4335 723
Aholansaari 3	20.6.-2.7.	(06) 4335 711
Aholansaari 4	20.6.-2.7.	(06) 4335 727
Aholansaari 5	18.-30.7.	(06) 4335 726
Aholansaari 6 (mediapainotteinen)	18.-30.7.	(06) 4335 716

www.h-y.fi

POP 474710-21655, Nordea 109530-13589, EPOP 515444-25808,
Heränneen kansan lähetyksrahasto EPOP 515444-25816

Herättäjä-Yhdistys

Kosolankatu 1, PL 21, 62101 LAPUA
puh (06) 433 5700, fax (06) 438 7430
hy@h-y.fi

Körtti – herännyt?

Oman uskonsa riittämättömyyttä valittavan ihmisen sanotaan olevan herännyt. Herännyt mihin?

Herännäisyyden isähahmona tunnetun **Paavo Ruotsalaisen** (1777–1852), eli Ukko-Paavon opetuksen ydin oli ajatuksessa, että ihminen ei ole hengellisessä elämässään ot-taja vaan saaja. Ihminen voi vain ikävöidä ja odottaa, kunnes Jumala ilmoittaa hänelle itsensä.

Herännäisyys on elämisen, ajat-telemisen ja uskonnon sekä har-tauden harjoittamisen tapa. Se puolustaa arkaa ja ikävöivää us-koa, jossa Kristuksen ja ihmisen väliin ei aseteta mitään. Jumala on suuri ja ihminen pieni. Armo kuuluu kaikille. Toiselta ihmisel-tä ei kysellä hänen parannukses-taan tai uskonratkaisustaan. Usko ja elämä ovat Jumalan kädessä.

Pohjoisen Kuvakolmio Oy

Ihmisellä on taipumus hengel-liseen ylpeyteen, jota körttiläiset kutsuvat omavoimaisuudeksi. Se on luottamista omaan uskoon ja uskon tekoihin. Kilvoitteleminen on sitä, että ihminen pyrkii luopumaan yrittämisestä ja rauhoit-tumaan jaksakseen luottaa Juma-

lan armoon, ei omiin voimiin. Herännyt ei siis tarkoitaakaan ih-mistä, joka on ryhtynyt tuumasta toimeen ja parantamaan omaa elämäänsä kunnolliseksi. Herän-näisyys on rauhassa kypsymistä, hiljaista uskomista ja Jumalan ar-moon luottamista.

Tervetuloa Oulun herättäjäjuhille kesällä 2011

OULUN
ev.-lut. seurakunnat

© Oulun kaupunki

Nuorten Ystävät

Huomista varten

Pohjolakoti 95 vuotta

Nuorten Ystävien koulukoti Pohjolakoti Muhoksella on 95 toimintavuotensa aikana tukenut tähän mennessä tuhansia nuoria kohti parempaa tulevaisuutta.

Vietämme juhlavuotta 2010 työn merkeissä.

Mahdolliset muistamiset pyydämme Georg Waenerberg –rahastoon, josta jaetaan apurahoja kuluvan vuoden lopulla lapsiin, nuoriin ja perheisiin kohdistu-vaan tutkimustyöhön.

Tili: Nuorten Ystävät ry | 10730-652101, merkinnällä Pohjolakoti 95 vuotta.

www.nuorten-yst.fi

www.portaanpaa.fi

PORTAANPÄÄN
KRISTILLINEN OPISTO

73100 Lapinlahti
p. (017) 272 0900, 044 7688 621
email: toimisto@portaanpaa.fi

Best Western Hotel Apollo

HOTELLI OULUN KESKUSTASSA

Varaa majoitus ajoissa suoraan hotellista!

Kysy tarjoushintaa v 2011 Herättäjäjuhliin osallistujille.

Huoneita rajoitetusti!

- ILMAISET ELOKUVAKANAVAT
- 29 HUONETTA OMALLA SAUNALLA
- 17 KATTOHUONETTA OMALLA HÖYRYKAAPILLA
- 2 KAHDEN HENGEN KATTOHUONETTA
- 24 SÄÄSTÖLUOKAN HUONETTA
- ILMAINEN WLAN YHTEYS KAIKISSA HUONEISSA, AULARAVINTOLASSA JA KARAOKE BARISSA

Asemakatu 31-33, 90100 OULU
puh. 08-52211, fax. 08-372 060

hotel@hotelapollo.fi
www.hotelapollo.fi

Äänentoistopalvelua

isoihin ja pieniin

tilaisuuksiin

p. 0500 892 686

**Kaikkea
maan
ja taivaan
väliltä.**

 kotimaakauppa.fi

HIETALAHDENRANTA 13, Helsinki | ma-pe 9-17 | p. 020 754 2350 | www.kotimaakauppa.fi

Mukana matkassa

Meiltä saat kaikki matkustamiseen ja lomailuun liittyvät palvelut, kuten mm. bussikuljetukset 16-60 paikkaisilla tilausajobusseilla, kattavat yhteydet linjaliikenteessä, matkatoimistopalvelut ja ryhmille toiveiden mukaan räätälöidyt matkat. Toimistomme palvelevat ympäri Suomen. Muista myös Pohjolan Matkan matkalahjakortit. Olemme mukana matkassasi.

**Tutustu matkoihimme,
tee online-varaus, tarkista aikataulut tai
lähetä tarjouspyyntö internetissä osoitteessa
www.pohjolanmatka.fi**

Pohjolan Matka
www.pohjolanmatka.fi

OULU, puh. 0201 303 550
bussit oulu@pohjolanmatka.fi

Online-myynti 24 h www.pohjolanmatka.fi.
Puhelinmyynti su klo 10-14, puh. 0201 303 303.

Puhelujen hinnat kiinteästä verkosta 8,21 snt/puh + 6,90 snt/min, matkapuhelimesta 8,21 snt/puh + 16,90 snt/min.

**Yllätä itsesi ja
kuukavrosi!**

...matkasi varrella!

Halpa-Halli

AINA KAIKKI TOSI HALVALLA

● Keminmaa
● Oulu
● Kempele
Raahe
● Oulainen
● Haapavesi
● Ylivieska
● Nivala
● Haapajärvi
● Iisalmi
● Kaustinen
● Pyhäjärvi
● Alahärmä
● Vöyri
● Kauhava
● Alajärvi
● Vaasa
● Lapua
● Seinäjoki
● Laihia
● Kurikka
● Saarijärvi
● Närpiö
● Kauhajoki
● Jalasjärvi
● Parkano
● Ylöjärvi
● Tampere
● Pirkkala
● Kankaanpää
● Pori

HH sport
Huvipuisto

HH Café
Restaurant

HH kangas
Sivustot

**36 myymälää
35 eri paikkakunnalla
- lähellä sinua!**

**Myymlöiden
yhteystiedot ja aukioloajat
löydät osoitteesta
www.HHnet.fi**